

MANG EN PA EN WANPORON IOANES.

¹ MASAN kotier ni tapi o, a masan kotier ren Kot, a masan me udan Kot. ² I me kotikot ren Kot ni tapi o. ³ I me dipisou karos tapi kidar, o sota man meakot mia, me kaidin i kotin wiadar. ⁴ Maur mi re a; o iei maur o marain en aramas. ⁵ A marain o me dakarada rotorot, a rotorot sota lingan kila. ⁶ Aramas amen me pakadarador sang ren Kot ad a Ioanes! ⁷ I me pwara dong kadede, pwen kadede marain o pwe karos en poson pweki i. ⁸ Kaidin i me marain o, a a kin kadede marain o. ⁹ Iei marain melel, me pwara dong sappa, ap kamaraini aramas karos. ¹⁰ I me kotier sappa, o i me sappa tapi kidar, a sappa sasa i. ¹¹ A koti dong udan sapwilim a, a sapwilim a kan me san i. ¹² Karos, me kasamo i, a kotiki ong ir manaman, en wiala seri en Kot, ir, me poson mar a, ¹³ Me kaidin ipwidi sang nta, de inong en uduk, de inong en ol o, pwe ipwidier sang ren Kot. ¹⁴ Masan me wia uduk ala o kotikot re atail, o kitail kilanger a lingan, lingan dueta lingan en Ieros eu sang ren Sam o, me dir en mak melel. ¹⁵ Ioanes me kadede i ngil laudeda indada: Iei i, me i padaki wei: Me pan kotido mur i, iei me mier mo i, pwe a kotikotier mo i. ¹⁶ Pwe kitail karos ale sang nan audepa a mak sapan potopot. ¹⁷ Pwe kapung me kokido sang Moses, a mak o melel sang Iesus Kristus. ¹⁸ Sota me kilanger Kot kokodo, Ol ieros ta, me kin kotikot pan kupur en Sam o, i me kotin kasaledar i. ¹⁹ A met en Ioanes

a kadede, ni men Sus kadarala sang Ierusalem samero o lepit oko, pwen idok re a: Is koe? ²⁰ I ari kotin kadede; a sota likam; a kotin kadede: Kaidin Kristus ngai. ²¹ Irail idok re a: A is? Elias komui? A masani: Kaidin ngai i. Komui saukop o? A sapeng: Kaidin. ²² Irail ap indang i: A is komui? Pwe sen sapeng irail me kadar kit dor. Da me komui kadedeki pein komui? ²³ A masani: Ngai ngil eu, me likelikwir sili nan sap tan: Kaineneda al en Kaun o, duen saukop Iesaia masanier! ²⁴ A irail pakadaradoer sang ren Parisär akan. ²⁵ Irail ap idok re a indada: Da me komui wia paptaisiki, ma komui kaidin Kristus, o kaidin Elias, o pil kaidin saukop o? ²⁶ Ioanes sapeng irail masani: Ngai me paptaisiki pil, a amen kin kotikot nan pung omail, me komail sasa. ²⁷ Iei i me kotido mur i, me ngai sowar ong, en lapwada sal en sapwilim a sut. ²⁸ Mepukat wiauier Petapara palilan Iordan, wasa Ioanes kin wia paptais ia. ²⁹ Mandan ran o a masani Iesus a koti dong i ap masani: Kilang Sippul en Kot, me kin wawei dip en sappa! ³⁰ Iei i, me i padaki wei: Ol amen pan kotido mur i iei, me mier mo i, pwe a kotikotier mo i. ³¹ A ngai so asa i, a pwe i en sansal dong Israel, iei me i kokido paptaisiki pil. ³² A Ioanes kadede masani: I kilanger Ngen o kotidido sang nanlang ni mom en muroi kotikot re a. ³³ A ngai so asa i, a me porone ia don wia paptaisiki pil, iei me kotin masani ong ia: Me koe pan kilang. Ngen piridi sok poa, o kotikoteta re a, iei i, me kin wia paptaisiki Ngen sarau. ³⁴ A i kilangadar ap kadedeki, me iei Sapwilim en Kot. ³⁵ Mandan ran o Ioanes pil

kotida wasa o, o na tounpadak riamen iang i. ³⁶ A ni a udial Iesus kotikot kokodo, ap masani: Kilang Sippul en Kot! ³⁷ A tounpadak riamen rongadar a masan, ap idauen wei Iesus. ³⁸ Iesus ap kotin saupeido masani ara idedauen, ap kotin masani ong ira: Da me koma rapaki? Ira potoan ong: Rapi (iet wewe: Saunpadak), ia wasa re kin kotikot ia? ³⁹ A kotin masani ong ira: Kodo kilang! Ira ap poto dong kilanger wasa, me a kotikot ia, ap mimieta re a ni ran o. Mepukat wiauier impan auer kaeisok. ⁴⁰ Andreas, ri en Simon Petrus amen re ra, me rongadar sang ren Ioanes ap idedauen i. ⁴¹ I me diaradar mas udan ri a Simon, indai ong i: Se diaradar Mesias (iet wewe: Kristus). ⁴² I ap kalualang i ren Iesus. A Iesus lao masani i, ap masani: Simon, koe nain Iona, koe nok adaneki Kepas (iet wewe: Paip). ⁴³ Mandan ran o a pan kotilang Kaliläa, Iesus ap kotin diaradar Pilipus, masani ong i: Idauen ia do! ⁴⁴ Pilipus men Petsaida, kanim en Andreas o Petrus. ⁴⁵ Pilipus diaradar Natanael, ap indang i: Se diaradar i, duen me Moses intingiedier nan puk en kapung o saukop akan: Iesus men Nasaret, sapwilim en Iosep. ⁴⁶ A Natanael indai ong i: Pala maukot pan kak pwarada sang Nasaret? Pilipus indang i: Kodo kilang! ⁴⁷ Iesus kotin masani Natanael koko dong i, ap masani duen i: Kilang, ol melel en Israel amen, me sota kin widing. ⁴⁸ Natanael potoan ong i: Re kotin mangi ia sang ia? Iesus kotin sapeng masani ong i: Mon Pilipus a eker uk edo, ni om mod pan tuka pik o, I kilang uk ada. ⁴⁹ Natanael sapeng potoan ong i: Rapi, ir me Sapwilim en Kot, ir me Nanmarki en Israel.

⁵⁰ Iesus kotin sapeng masani ong i: Pweki I indai ong uk, me I kilang uk ada pan tuka pik o, iei me koe posonki, a koe nok kilang me lapa sang mepukat. ⁵¹ A kotin masani ong i: Melel, melel I indai ong komail, sang met komail pan kilang nanlang a ritida o tounlang en Kot akan dauda o daudi pwarado ren Nain aramas.

2

¹ A NI kasilu en ran kamadip en kapapaud wiaui Kana nan Kaliläa; a in en Iesus kot wasa o. ² Iesus o sapwilim a tounpadak kan me pil luke dong kamadip o. ³ Arail wain lao roselar, in en Iesus ap masani ong i: Solar arail wain. ⁴ Iesus kotin masani ong i: Li, menda re om? Ai ansau saikenta leler. ⁵ In a ap masani ong papa kan: Komail wiada meakaros, me a pan kotin masani ong komail. ⁶ Ari, potel takai wonu mi wasa o, en Sus akan ar men dopedop lole. Eu me laude ong metreten riau de silu. ⁷ Iesus kotin masani ong irail: Komail idip ong pil en potel akan! Irail ari kodiada lel au ar. ⁸ A ap kotin masani ong irail: Deukada, wala ren me kaun en konot: Irail ap wala. ⁹ Kaun en konot lao song kis pil, me wia wain la, o so asa, a idipi sang ia, a papa kan, me idip pil da, asa. Kaun en konot ap ekeredo ol kamod o, ¹⁰ Indang i: Aramas karos kin kida mas wain mau, toun kamadip lao medilar, re kin kida, me sota non mau. A komui kin nekinekid wain mau lel met. ¹¹ I met tapidan kilel akan, me Iesus kotin wiadar Kana nan Kaliläa, o kotin kasaleda a lingan, o sapwilim a tounpadak kan posonla i. ¹² A murin met a kotidilang Kapernaum, i o in a, o ri a

ol akan, o sapwilim a tounpadak kan, ari, sota non ran toto, me re kotikot wasa o. ¹³ A pasa en Sus akan me korendor, a Iesus kotidalang Ierusalem. ¹⁴ A kotin masani nan im en kaudok men netinet en kau, o sip, o muroi, o men wiliandi moni me momod ia. ¹⁵ Ap kotin wiakida men wokiwok sal akai, ap woki ir sang nan im en kaudok iangaki sip o kau akan, o moni en saunwiliandi a kotin kasapokela o kotin wukedidi tepel akan. ¹⁶ Ap kotin masani ong men netinet en muroi kan: Wawei sang met met akan, o der wiakidar tanpas en Sam ai im en net eu! ¹⁷ A sapwilim a tounpadak kan tamanda me intingidier: Limpok ong tanpas omui me kasor ia dier. ¹⁸ Sus oko ap sapeng indang i: Kilel da, me kom kadedeki ong kit, me komui manaman ong, en wiada mepukat? ¹⁹ Iesus kotin sapeng masani ong irail: Palanga pasang im en kaudok wet, a pong sili pong I pan kauada. ²⁰ Sus oko ap indada: Par ngaulwonu me im en kaudok wet wiaui kidar, a pong sili pong komui pan kaua kida? ²¹ Ari, tanpas en pali war a, me a kotin masanie kida. ²² A lao iasadar sang a matalar, sapwilim a tounpadak kan ap tamandar, me a kotin masanier mepukat. Irail ari poson kisin likau kan o masan, me Iesus kotin masaniadar. ²³ Ni a kotikot Ierusalem ni pasa, ni kamadip o, me toto posonla mar a, ni ar kilanger kilel akan, me a kotin wiadar. ²⁴ A Iesus sota kotin liki ong ir pein i, pwe a kotin mangi irail karos. ²⁵ O a sota mau ong, meamen en kadede ong i aramas amen, pwe pein i kotin mangi lol en aramas.

3

¹ ARAMAS amen mia, kisan Parsär akan, me mar a Nikodemus, me saumas amen ren Sus akan, ² Me poto dong i ni pong o, katiti ong i: Rapi, se asa, me komui saunpadak amen, me tapido sang ren Kot, pwe sota, me kak wia kilel akan due me komui kotin wiada, ma Kot so iang. ³ Iesus kotin sapeng masani ong i: Melel, melel I indai ong uk, meamen so ipwi sapol, sota pan kak kilang wein Kot. ⁴ Nikodemus potoan ong i: Iaduen aramas laud pan kak ipwidi? A pan kak pur ong nan kaped en in a, ipwidi sang? ⁵ Iesus kotin sapeng: Melel, melel I indai ong uk, meamen so ipwiki pil o ngen, a sota kak pedelong ong nan wein Kot! ⁶ Me ipwiki uduk, iei uduk, a me ipwiki Ngen, iei ngen. ⁷ Koe der puriamuiki, me I katitiki ong uk: Komail en ipwi sapol. ⁸ Ang kin pein ipip sili, o koe kin rong ngil a, a koe sasa, wasa a tapi sang ia o wasa a ko ong ia; iduen amen amen, me ipwiki Ngen. ⁹ Nikodemus sapeng indai ong i: Iaduen mepukat kak wiaui? ¹⁰ Iesus kotin sapeng masani ong i: Saunpadak en Israel amen koe, a koe sasa duen mepukat? ¹¹ Melel, melel I indai ong uk, me se asadar, iei me se kin indada, o me se kilanger, iei me se katitiki, a komail sota kin kamelele at kadede. ¹² Ma I katitiki ong komail men pa, a komail ap sota kamelele, a iaduen, komail pan kamelele, ma I katitiki ong komail men nanlang? ¹³ Sota meamen, me kodala nanlang, i eta, me kodido sang nanlang, Nain aramas, me kin mimieta nanlang. ¹⁴ Duen Moses me kauadar serpent amen nan sap tan, iduen Nain aramas pan kakauda. ¹⁵ Pwe meamen posonla i, sota

pan lokidokila, a en aneki maur soutuk. ¹⁶ Pwe iet duen Kot kotin kupura sappa, me a kotikidoki sapwilim a Ieros, pwe karos, me posonla i, ender salongala, a en aneki maur soutuk. ¹⁷ Pwe Kot me kotin porone dong sappa sapwilim a Ol, kaidin en kadeikada sappa, a pwe sappa en kamauri kila i. ¹⁸ Me poson i, sota pan pakadeikada, a me so poson i, iei pakadeikadar, pweki a sota poson mar en sapwilim en Kot ieros. ¹⁹ A iet kadeik o, marain pwara dong sappa, a aramas pok ong rotorot mon marain, pweki ar wiawia kan me sued. ²⁰ Pwe amen amen, me wiawia sued, kin kailongki marain, o sota kin pwara dong marain, pwe a wiawia kan de sansaleda. ²¹ A me wiawia melel, kin ko dong marain, pwe a wiawia kan en sansaleda, me re tapi sang ren Kot. ²² Murin mepukat Iesus o sapwilim a tounpadak kan kotilang sap en Iudäa ap kotikot ia wia paptais. ²³ A Ioanes pil wia paptais Enon koren iong Salim, aki pil toto mi wasa o, irail ari koieila paptaisela. ²⁴ Pwe Ioanes saikenta lokidokilar nan imateng. ²⁵ En Ioanes a tounpadak kan o ol en Sus amen ap akamaiki pena duen kamakelekel. ²⁶ Irail ari ko dong ren Ioanes indang i: Rapi, me kot re omui palilan Iordan, me komui kin kadede, masani, a kin wia paptais o karos kin pwarala re a. ²⁷ Ioanes sapeng masani: Aramas amen sota kak aneki meakot, ma a so aneki sang nanlang. ²⁸ Komail pein kadede kin ia, me i indada: Kaidin Kristus ngai, pwe ngai me pakatarador mo a. ²⁹ Me li amen kisin nin ong, iei ol kamod. A kompoke pan ol kamod kin u rongerong perenki ngil en

ol kamod; ari, iei ai peren unsokala. ³⁰ I en kakairida, a ngai en kakairidi. ³¹ Me kotido sang poa, i me poedi karos, a me kisan sappa, iei men sappa, o a kin kasokasoia duen sappa. A me kotido sang nanlang, me poedi karos, ³² O me a kilangada o rongada, iei me a kin kadedeki, a sota me kamelele a kadede. ³³ A me kamelele a kadede, kin kadede, me Kot me melel. ³⁴ Pwe i, me Kot kotin poronedor, kin kida en Kot a masan, pwe Kot sota kotikida Ngen ki men song. ³⁵ Sam me kotin kupura sapwilim a Ol o kotiki onger ni lim a meakaros. ³⁶ Me poson sapwilim a Ol, aneki maur soutuk. A me sota poson sapwilim a Ol, sota pan kilang maur, a ongióng en Kot pan mimieta re a.

4

¹ KAUN lao kotin mangi, me Parisär akan rongadar, me Iesus kin wiada tounpadak kan o paptais toto sang Ioanes, ² Ari, pwe sota me pein Iesus kotin paptais, sapwilim a tounpadak kan ta, ³ Ap kotila sang Iudäa, kotin purelang Kaliläa. ⁴ A a kotin weid nan wein Samaria. ⁵ I ap kotilang kanim en Samaria eu, me adaneki Sikar, koren iong sap, me Iakop ki ong na ol Iosep. ⁶ Iei wasa en Iakop a parer eu mia. Iesus ari ngirekila a sapasapal, ap kaipokedi pon parer o, ari mepukat wiauier impan auer kawonu. ⁷ A li en Samaria amen ap kodon idip pil ia. Iesus kotin masani ong i: Kido lim ai kis pil en! ⁸ Pwe sapwilim a tounpadak kan ko ong nan kanim, pan netiada sak arail. ⁹ Li en Samaria ap indang i: Iaduen, komui kisan men Sus, ap poeki pil re i? Pwe ngai li en Samaria amen, pwe Sus akan sota kin waroki

ong men Samaria. ¹⁰ Iesus kotin sapeng masani
ong i: Ma koe asa duen kisakis sang ren Kot o is
i, me indang uk: Kido lim ai kis pil en, koe pan
poeki re a, a ap pan ki ong uk pil memaur. ¹¹ Li
o indang i: Maing, sota sapwilim omui men idip
pil, a parer me lol, a ia wasa, kom pan idip sang ia
pil memaur? ¹² De komui lapa sang sam at Iakop,
me kotiki ong kit er parer en, o pein nima sang,
o na kan, o na man akan? ¹³ Iesus kotin sapeng
masani ong i: Karos, me nima sang pil wet, pan
pur ong men nim pilada. ¹⁴ A meamen, me nima
sang pil, me I ki ong i, pan solar men nim pilada
kokolata, pwe pil, me I kin ki ong, pan pot loli
kusukusudang maur soutuk. ¹⁵ Li o ap indai ong i:
Maing, kom kotiki ong ia kisan pil o, pwe i en solar
men nim pil, o solar kodo o idipa sang met! ¹⁶ Iesus
kotin masani ong i: Kowe i ukedo om paud! ¹⁷ Li o
sapeng indada: Sota ai paud. Iesus kotin masani
ong i: Melel om lokaia: Sota ai paud. ¹⁸ Pwe om
paud me limen mas kokodo, a kaidik om paud,
me koe paudeki met; iei melel, me koe indada.
¹⁹ Li o indang i: Maing, i ap asaer, me saukop
amen komui. ²⁰ Sam at akan kaukaudok pon nana
wet, a komail kin inda dene Ierusalem eta wasa
me aramas en kaudok ia. ²¹ Iesus kotin masani
ong i: Li, kamelele ia, a korendor ansaun omail
pan solar kaukaudok ong Sam pon nana wet, pil
sota Ierusalem. ²² Komail kin sasa, me komail kin
kaukaudok ong. A kit asa, me se kaukaudok ong,
pwe kamaur pwarado sang ren men Sus akan. ²³ A
ansau korendor, ari a leler, me toun kaudok melel
akan pan kaudok ong Sam ni Ngen o melel, pwe
iei ta song en toun kaudok kan, me Sam pil kotin

kupura. ²⁴ Ngen eu Kot, a me kaudok ong i, ren kaudokki Ngen o me lel. ²⁵ Li indai ong i: I asa, me Mesias pan kotido, me maraneki Kristus. I lao kotido, a pan katiti ong kit meakaros. ²⁶ Iesus kotin masani ong i: Ngai i, me lokelokaia ong uk. ²⁷ A sapwilim a tounpadak kan ap purodo, puriamui a masan ong li amen. Ari so, sota me indada: Da me re kotin kainoma, de da me re kotin mamasani ong i? ²⁸ Li o ap pwilikidi potel en pil o, ap koieilang kanim o kasoi ong aramas akan: ²⁹ Kodo, kilang aramas amen, me kasale ong ia karos, me i wiadar, ma i kaidin Kristus? ³⁰ Rap koieila sang nan kanim o potodo re a. ³¹ Ni ansau ota sapwilim a tounpadak kan poeki re a, potoan ong: Rapi, re kotin konot! ³² A kotin masani ong irail: Kan ai kisin manga mia, me komail sasa. ³³ Tounpadak kan ap kasokasoi nan pung arail: Muein amen wa dong i sak. ³⁴ Iesus kotin masani ong irail: Wiawia kupur en me kadar ia do, o kapwaiada sapwilim a dodok, iei kan ai, ³⁵ Komail sota kin indada: Saunipong paieu mi mon rak? Kilan, I indai ong komail, sarada, kilang matuel o pwe a malar. ³⁶ Me dolung kin pwaipwai o nanak ong maur soutuk, pwe ira karos, me kamorok o me dolung en peren pena. ³⁷ Pwe ni mepukat kasoi o pwaidar: Amen me kin kamokamorok, a amen me kin dolung. ³⁸ I kadar komail wei, en dolung pena, me komail so doke, Akai me dodoker, a komail me id aneki arail rak. ³⁹ Men Samaria toto kisan kanim o posonla i pweki kasoi en li o, me kadede: A kotin kasale ong ia karos, me i wiadar. ⁴⁰ Men Samaria kan lao pokon dong i,

rap poeki re a, en kotikot re 'rail. I ari kotikot ia pong ria pong. ⁴¹ A me toto me posonlar pweki a masan, ⁴² Ap indang li o: Se poson kila kaidin om kasoi, pwe se pein rongadar o weweki, me i meyel Saunkamaur pan sappa. ⁴³ Murin ran riau Iesus kotila sang wasa o, kotilang Kaliläa. ⁴⁴ Pwe pein Iesus kotin kadedeki, me saukop amen sota kin mau nan udan sap we. ⁴⁵ A lao kotilang Kaliläa, men Kaliläa me kasamo i, pwe re iang kilanger me a kotin wiadar Ierusalem ni kamadip o, pwe re toun iang kamadip. ⁴⁶ Iesus ari kotin pure dong Kana nan Kaliläa, wasa a kotin kapikila pil wain. A monsap amen mia, me na ol somau nan Kapernaum. ⁴⁷ A lao rongadar, me Iesus koti dong Kaliläa sang Iudäa, ap poto dong re a, poeki i en kotidi, kakelada na ol, pwe a koren iong mela. ⁴⁸ Iesus ap kotin masani ong i: Ma komail so kilang kilel o manaman akan komail sota pan poson. ⁴⁹ Monsap potoan ong i: Maing kotidi mon nai seri mela! ⁵⁰ Iesus kotin masani ong i: U kowei, noum ol memaur. Ari aramas o poson masan o, me Iesus kotin masani ong i ap koieila. ⁵¹ A ni a kodila, a ladu kan me tu ong i, kasoi ong i, me na putak mauredar. ⁵² I ap kalelapok re 'rail: Ansau da me a pikikidi maur? Irail indang i: Aio ni auer kaisu karakar ko sanger. ⁵³ Sam o ap asadar, me i ansau, me Iesus kotin masani ong i: Noum ol memaur. I ari o na kan me posonla i. ⁵⁴ Iet kilel kariau, me Iesus kotin wiadar ni a koti dong Kaliläa sang Iudäa.

5

¹ MURIN mepukat ran lapalap eu en Sus oko

pwaida; Iesus ap kotilang Ierusalem. ² Len pil eu mi Ierusalem impan im en sip, me ad a Petesda ni lokaia en Ipru; im limau mi impa, ³ Me somau toto mi lole: Me maskun, o me dangidang, o me motor mia, auiaui lao pil o pan mokimokid. ⁴ Pwe akai ansau tounlang amen kin koti dong le o kamokideda pil o, a meamen me madang tiong mas nan pil o ni a mokimokid, iei me kin maureda sang a somau kan karos, me mi re a. ⁵ A aramas amen mia, me somauki par sileisokwalu. ⁶ Iesus lao kotin masani men et a wonon, ap kotin mangi, me a wonon ansau warai, ap kotin masani ong i: Koe so men kelailada? ⁷ Ol somau potoan ong i: Maing, sota nai aramas, me pan wa ia di wong ni pil o ansaun a mokideda. Pwe ni ai kokodi, amen kin madang mo i. ⁸ Iesus ap kotin masani ong i: Uda, ale ki om, kokowei! ⁹ Aramas o ap madang kelailadar, kida ki e, alu wei, a ran o ran en sapat. ¹⁰ Sus oko ap indai ong me kelailadar: Ran wet ran en sapat. A sota pung koe en wewa sili ki om. ¹¹ A sapeng irail: Me kakela ia da, masani ong ia: Ale ki om koko wei! ¹² Irail ap kalelapok re a: Is aramas o me indai ong uk: Ale ki om kokowei? ¹³ A me kelailadar sasa i, pwe Iesus kotila sanger, pwe pokon mi wasa o. ¹⁴ Kadekadeo Iesus kotin diaradar i nan im en kaudok o ap kotin masani ong i: Kilang, koe kelailadar, koe der pil wia dip, pwe me sued kot sang mas de ko dong uk! ¹⁵ Aramas o ap koieila, kaireki Sus oko, me Iesus kakeladar i. ¹⁶ I me Sus oko ap raparapaki Iesus, o masamasan, pwen kamela i, pweki a kotin wiadar meakan ni ran en sapat. ¹⁷ Iesus kotin

sapeng irail: Sam ai kin dodok kokodo, a ngai pil iang dodok. ¹⁸ I me Sus oko ap masamasan meles, en kamatala i, pweki a kotin kawelaran en sapat o pil masani, me dene Kot Sam a, o a kaparoki ong pein i Kot. ¹⁹ Iesus ap kotin sapeng masani ong irail: Meles meles I indai ong komail, a sota kak, Na en pein wia meakot, pwe i eta, me a kilang ren Sam, me a wiada. Pwe me a kin wiada, iei me Na pil kin wiada. ²⁰ Pwe sam pok ong Na o kasansale ong i karos, me pein i kin wiada. O a pan kasale ong i wiawia kan, me lapa sang met akan, pwe komail en puriamui kila. ²¹ Pwe duen Sam kin kapikapirida me melar akan, kamaur ir ada, iduen Na pil kamaureda me a mauki. ²² Pwe sota me Sam kin kadeikada, pwe a kotiki ong Na kadeik o. ²³ Pwe karos en wauneki Na, dueta ar wauneki Sam. Me sota wauneki Na, sota kin wauneki Sam, me kadar i dor. ²⁴ Meles, meles I indai ong komail, meamen rong ai padak o poson, me kadar ia do, a aneki maur soutuk. A a sota pan pangalang kadeik o, pwe a sapale sang mela sapal ong maur. ²⁵ Meles, meles I indai ong komail, ansau kokodo, iei a leler, me melar akan pan rongada ngil en Nain Kot, a me rongadar pan maureda. ²⁶ Pwe duen Sam a udan maur, iduen a ki ong Na, en pil udan maur. ²⁷ O a kotiki ong i manaman, en kaunda kadeik o, pweki Nain aramas i. ²⁸ Der puriamuiki met, pwe ansau kokodo me irail, me mi nan sousou kan, pan rong ngil a. ²⁹ Irail ap pan pwarada: Me wiadar me mau, en maureda, pwen memaur, a me wiadar mesued, en maureda, pwen pangalang kadeik o. ³⁰ Sota me I kak wiada sang pein ngai, duen me I kin rong, iduen I kin

kadeikada, o ai kadeik me pung, pwe I sota kin rapaki insen ai, pwe kupur en i, me kadar ia do. ³¹ Ma I kadede pein ngai, ai kadede sota melel. ³² Amen me kadede ia, a I asa melel, me a kadede ia me melel. ³³ Komail me ilakilang Ioanes, i ari me kadede melel. ³⁴ A I sota kin ale kadede ren aramas, a iet me I indawei, pwe komail en dorola. ³⁵ I me ser umpul o marain eu, a komail men perenki a marain ansau kis. ³⁶ A ai kadede me lapa sang en Ioanes. Pwe dodok kan, me Sam o kotiki ong ia, I en kapwaiada, iei dodok kan, me I kin wiawia, me kadede ia, me Sam kadar ia dor. ³⁷ A Sam, me kadar ia dor, pein i kadede ia. Komail sota rongadar ngil a, o sota kilang mom a. ³⁸ O a masan sota kin kot re omail, pwe komail sota poson, me a kadarador. ³⁹ Komail kin kalelapok nan kisin likau kan, pwe komail lamelame, me maur soutuk mi lole. Ari, iei irail, me kin kadede ia. ⁴⁰ A komail kang ko dong ia, pwe komail en aneki maur. ⁴¹ I sota kin mauki ale wau ren aramas akan. ⁴² I asa komail, limpok en Kot sota kin mi re omail. ⁴³ I kodo ni mar en Sam ai, a komail sota kin kasamo ia. A ma amen pan kokido pein ad a, komail pan kasamo i. ⁴⁴ Pala komail kak poson ni omail ngongongki wau ren aramas, ap sota rapaki wau sang ren Kot. ⁴⁵ Der kiki ong, me I pan mpäkin komail ren Sam, amen me kin mpäkin komail: Moses, me komail kin kaporoporeki. ⁴⁶ Pwe ma komail posonla Moses, komail pan poson ia, pwe i me intingiedier duen ngai. ⁴⁷ A ma komail so kamelele a inting kan, pala komail pan kamelele ai padak kan?

6

¹ MURIN mepukat Iesus kotin kotela le en Tiperias nan Kaliläa. ² A pokon kalaimun me idedauen i pweki ar kilanger kilel akan, me a kotin wiai ong me somau kan. ³ Iesus ap kotidala pon dol o, kaipokedi wasa o ren sapwilim a tounpadak kan. ⁴ A pasa o, ran lapalap en Sus oko me korendor. ⁵ Iesus lao kotin maşanda maşani pokon kalaimun koko dong i, ap kotin masani ong Pilipus: Ia wasa, sen neti sang ia kisin manga, pwe mepukat en manga? ⁶ A kotin masani mepukat, pwen kasongesong i. Pwe pein i mangi, me a pan wiada. ⁷ Pilipus potoan ong i: Prot me denar riepuki sota pan itar ong irail, pwe amen amen en tungole ekis. ⁸ Andreas, sapwilim a tounpadak amen, ri en Simon Petrus potoan ong i: ⁹ Kisin putak amen mia, me a lopon en prot limau o mam riamen, a sota katepa ren me toto. ¹⁰ Iesus kotin masani: Kamod ong irail edi! Ari, wasa o me reen. Impan ol limekid ap mondi. ¹¹ Iesus ap kotikida lopon ko, a lao laolaoki, ap kotin nek ong irail me mondier, pil dueta mam oko, irail lao metilar. ¹² Irail lao metier, a kotin masani ong sapwilim a tounpadak kan: Ki pena me lua, pwe ekis der loki-dokila! ¹³ Irail ap ki pena kopou eisokriau kisan lopon ko, me luadi murin arail manga. ¹⁴ Aramas akan lao kilanger kilel o, me Iesus kotin wiadar, re ap indada: Melel i Saukop o, me pan pvara dong sappa. ¹⁵ Iesus lao kotin mangi, me re pan poto dong i, pwen kasapwiladang i Nanmarki, ap pil kotidalang nin dol o, kotin kelepala. ¹⁶ A lao sautik pena, sapwilim a tounpadak kan ap kotilang ni oror, ¹⁷ Kereda pon sop pot, kotela

kokolang Kapernaum. A lao wasa pongier, Iesus saikenta iang irail. ¹⁸ A sed me iluken, pwe ang me ma. ¹⁹ Irail seisei kila mail eisoklimau de rieisok, rap kilangada Iesus a kotikotido pon sed koren iong sop, irail ap masapwekadar. ²⁰ A kotin masani ong irail: Ngai i komail der masak! ²¹ Irail ap men kasamo i pon sop o, a sop o madang milar ni sap o, me re ko ong ia. ²² A mandan ran o pokon o, me mi palilan le, lao kilanger, me sota apot sop mi wasa o, pwe i eta, me sapwilim a tounpadak kan keredang poa, o me Iesus sota iang sapwilim a tounpadak kan kotidang pon sop o, pwe a tounpadak kan kola kelep. ²³ A pil akai kisin sop me pwarado sang Tiperias, tanga dong wasa o, me re mangamanga ia, murin Kaun o kotin laolao. ²⁴ Aramas akan lao kilanger, me Iesus solar kotikot ia, o sapwilim a tounpadak kan pil so, rap dake sop pot kolang Kapernaum, raparapaki Iesus. ²⁵ Irail lao diaradar i palilan le, ap potoan ong: Rapi iad me re kotido? ²⁶ Iesus kotin sapeng irail masani: Melel, melel I indai ong komail, komail kin rapakin ia kaidin pweki kilel akan, me komail kilang, a pweki komail kangala kisin prot ap metier. ²⁷ Komail der dokki manga, me kin ola, a dokki manga me kin mimieta ong maur soutuk, me Nain aramas pan ki ong komail, pwe i me Kot Sam kileledier. ²⁸ Irail ap potoan ong i: Da me sen wiada, pwen kapwaiada en Kot a dodok kan? ²⁹ Iesus kotin sapeng masani ong irail: Iet en Kot a dodok: Komail en poson i, me a kadarado. ³⁰ Irail ari potoan ong i: Kilel da, me re kotikida, pwe sen kilang o poson ir? Da me re kotin wiada? ³¹ Sam

at akan me kangala mana nan sap tan o, duen a intingidier: A kotiki ong irail prot sang nanlang, en kangala. ³² Iesus ap kotin masani ong irail: Melel, melel I indai ong komail, kaidin Moses, me ki ong komail prot sang nanlang, a Sam ai kin ki ong komail prot melel sang nanlang. ³³ Pwe me kodido sang nanlang, o ki ong sappa maur, iei prot en Kot. ³⁴ Irail ap indang i: Maing, kotiki dong kit prot wet kaukaule! ³⁵ Iesus kotin masani ong irail: Prot en kamaur ngai, me ko dong ia solar pan men mangadar, o me poson ia, solar men nim piladar. ³⁶ A I indai ong komail er, komail kilang ia er, ap so poson ia. ³⁷ Karos me Sam ki ong ia, pan ko dong ia, a me ko dong ia, I sota pan kasela. ³⁸ Pwe ngai kodido sang nanlang, kaidin pwen wiada insen ai, pwe kupur en i, me kadar ia do. ³⁹ Pwe iet kupur en me kadar ia do, karos me a ki ong ia er, I ender kasela amen, pwe I en kamaureda ni ran nik o. ⁴⁰ A iet kupur en Sam ai, amen amen, me kin kilang Na o poson i, en aneki maur soutuk, a I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁴¹ Sus oko ap lipanedeki i, pweki a kotin masani: Ngai prot, me kodi sang nanlang. ⁴² Irail indada: Kaidin i Iesus nain Iosep? A sam a o in a se asa. Ari, daduen a indada: I kodido sang nanlang? ⁴³ Iesus kotin sapeng masani ong irail: Komail der lipaned nan pung omail! ⁴⁴ Sota me pan kak ko dong ia, ma Sam, me kadar ia dor, sota kainongido i. A I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁴⁵ A intingidier nan saukop akan: Irail karos pan ale padak sang ren Kot. Amen amen me rongadar o padakki ren Sam, kin ko dong ia.

⁴⁶ Ari, kaidin pweki meamen kilang Sam; i eta, me kodo sang ren Kot, i me kilanger Sam. ⁴⁷ Melel, melel I indai ong komail, me poson ia, iei me aneki maur soutuk. ⁴⁸ Prot en maur ngai. ⁴⁹ Sam omail oko, me kangala mana nan sap tan o, ir ari melar. ⁵⁰ Met prot, me kodido sang nanlang, meamen kin kang sang i, sota pan mela. ⁵¹ Ngai prot maur, me kodido sang nanlang, meamen kang sang prot wet, pan memaur kokolata. Prot, me I pan kida, iei uduk ai, me i pan kida en kamaur kida sappa. ⁵² Sus oko ari akamaiki pena indada: Iduen men et pan kak ki ong kit uduk a sen kang? ⁵³ Iesus ap kotin masani ong irail: Melel, melel I indai ong komail, ma komail sota pan kang uduk en Nain aramas o nim nta, sota maur omail. ⁵⁴ Me kin kang uduk ai o nim nt' ai, iei me aneki maur soutuk, a I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁵⁵ Pwe manga melel uduk ai, o pil melel nt' ai. ⁵⁶ Me kin kang uduk ai o nim nt' ai, iei me podidi ong ia o ngai podidi ong i. ⁵⁷ Duen Sam ieias kadar ia do, o ngai memaureki Sam, iduen me kang uduk o nt' ai, pan meaureki ngai. ⁵⁸ Iet prot, me kodido sang nanlang, kaidin duen sam omail akan, me kangala mana ap mela, a meamen kin kang prot wet, pan memaur kokolata. ⁵⁹ Mepukat a kotin masani wei nan sinakoke, ni a kotin kawewe nan Kaper-naum. ⁶⁰ Ari, me toto ren sapwilim a tounpadak kan, me rongadar mepukat indada: Padak pot et meid apwal! Is me kak rong? ⁶¹ Iesus lao kotin angi nan kupur a, me sapwilim a tounpadak kan lipanedeki mepukat, ap kotin masani ong irail: Komail makaraki mepukat? ⁶² A ma komail pan

kilang Nain aramas kodala wasa, me a kauson ia mas o? ⁶³ Ngen me kin kamaureda, a uduk sota katepa. Padak kan, me I kin padapadaki ong komail, iei Ngen o maur. ⁶⁴ A akai mi re omail, me so poson. Pwe Iesus kotin mangi, me so poson o me pan pangala i. ⁶⁵ A kotin masani: I me I indaki ong komail, sota me kak ko dong ia, ma Sam sota kainongido. ⁶⁶ Sang ni ansau o sapwilim a tounpadak kan toto mueiwei sang o solar idauen i. ⁶⁷ Iesus ap kotin kainoma ren ekriamen oko: Komail pil pan kola? ⁶⁸ A Simon Petrus ap sapeng i: Maing, is me se en ko ong? Pwe ar masan akan iei maur soutuk. ⁶⁹ A kit posonlar o asaer, me ir me Sarau en Kot. ⁷⁰ Iesus kotin sapeng irail: Kaidek komail ekriamen, me I piladar, a amen komail me tewil amen. ⁷¹ A kotin masaniada duen Iudas Iskariot nain Simon, pwe i amen ren ekriamen oko, me pan pangala i.

7

¹ MURIN mepukat Iesus kotin kakan sili Kaliläa, pwe a solar men kakan sili Iudäa, pweki Sus oko masamasan kamatala i. ² A ran lapalap en Sus oko; iei ran en im en tan tuka korendor. ³ Ri a ol akan ap indai ong i: Kom kotiwei kotilang Iudäa, pwe omui tounpadak kan en pil udial omui wiawia kan, me kom kin wiawia. ⁴ Pwe sota me kin wiada meakot wasa rir, ma a men indand sili. Ma komui wia mepukat, en kasansale ong sappa. ⁵ Pwe ri a ol akan pil sota poson i. ⁶ Iesus ap kotin masani ong irail: Ai ansau saikenta leler, a omail ansau mia ansau karos. ⁷ Sappa sota kak kailongki komail, a ngai me a kin kailongki, aki I kin kadede,

me a wiawia kan me sued. ⁸ Komail kodalang kamadip et, I sota pan kodalang kamadip et, pwe ai ansau saikenta leler. ⁹ A kotin masani ong irail mepukat, ap kotikotita Kaliläa. ¹⁰ A ri a ol akan lao samalar, i ap pil kotidalang kamadip, ap so sansal a duen me rir. ¹¹ Sus akan ari rapaki i ni kamadip o indada: Ari, ia wasa a kotikot ia? ¹² A aramas akan lokolokaia toto duen i, pwe akai indada: Me mau men. A akai me indada: Kaidin, pwe a kin kaweid sapung aramas. ¹³ Sota me lokaia sansal duen i, pweki ar masak Sus oko. ¹⁴ Lao lel ailepan kamadip o, Iesus ap kotin kodalang im en kaudok o kaukaweweda. ¹⁵ A Sus akan ap puriamui kila indada: Da duen men et asa wewe en kisin likau, pwe a sota iang padakki. ¹⁶ Iesus ap kotin sapeng irail masani: Kaidin ai padak, me I kin kida a en me kadar ia do. ¹⁷ Meamen wiawia kupur a, pan weweki ai padak, ma a ren Kot, de sang ren pein ngai. ¹⁸ Me kin padapadak sang ni pein i, kin rapaki pein wau i, a me kin rapaki wau en me kadarala i, iei me melel o sota man sued kot pit. ¹⁹ Kaidin Moses, me ki ong komail kapung o, a sota amen komail kin kapwaiada kapung o? A da me komail rapakiki kame ia la? ²⁰ Aramas oko sapeng indada: Koe me tanwar en tewil, is me rapaki kame uk ala? ²¹ Iesus kotin sapeng masani ong irail: Dok taieu, me I wiadar, a komail puriamui kila. ²² Moses ki ong komail er sirkomsais, a kaidin tapi sang ren Moses, pwe sang ren sam akan, a komail kin sirkomsais aramas ni ran en sapat. ²³ Ari ma aramas amen ale sirkomsais ni ran en sapat, pwe kapung en Moses ender sapungala, a komail kin suede kin ia, pweki ai kakelailada

aramas pon ni ran en sapat? ²⁴ Der kadeikada duen pali liki, a komail kasau nin tiak en kadeik pung. ²⁵ Men Ierusalem kai ap inda: Kaidin i, me re raparapaki en kamela? ²⁶ A kilang, a pada-padak sansal, a re sota man lokaia ong i, de muein saumas akan asaer mau, me i Kristus? ²⁷ Ari, se asaer, wasa men et ko sang ia, a Kristus lao kotido sota me pan asa wasa, me a pwarado sang ia. ²⁸ Iesus ap kotin kapitie laudeda kawewe nan im en kaudok masani: Komail asa ia o wasa I ko sang ia. Ari, kaidin pein ngai, me I kokido, a me kadar ia dor, me melel, me komail sasa. ²⁹ A I asa i, pwe I kodo sang re a, o i me kadar ia dor. ³⁰ Irail ap song saikidi i, a sota me sair i, pwe a ansau kaikenta leler, ³¹ Aramas toto sang nan pokon o posonla i indada: Iaduen, Kristus lao pwarado, a pan wia kilel toto sang mepukat, me men et wiadar? ³² Parisär akan rongadar, me aramas akan lokelokaia mepukat duen i. Samero lapalap o Parisär akan ap kadarala papa kan, en saikidi i. ³³ Iesus ap kotin masani: I pan mi re omail ansau motomot. I ap pan kola ren me kadar ia do. ³⁴ Komail pan rapakin ia, ap sota diar, a wasa, me I pan mi ia, komail sota pan kak ong. ³⁵ Sus oko ap inda nan pung arail: A pan kola ia, pwe sen solar diar i? A pan kola ren me salongalar ren men Krik kan, kaukawewe ong men Krik? ³⁶ Iaduen masan en, me a indada: Komail pan rapakin ia, ap sota diar, a wasa, me I pan mi ia, komail sota pan kak ong? ³⁷ Ni ran en kamadip a nikilar, ni ran lapalap o, Iesus kotida, kapitie laudeda masani: Meamen men nim piladar, i en ko dong ia nim. ³⁸ Me poson ia, duen kisin likau kan indada, sang nan war a

pil memaur pan pwilipwili sang ia. ³⁹ Mepukat a kotin masani duen Ngen, me irail, me poson i, en tungole; pwe Ngen saikenta pakadarado, aki Iesus saikenta linganlar. ⁴⁰ Ari, akai sang nan pokon o ni ar rongadar masan pukat ap indada: Melel Saukop o. ⁴¹ A akai indada: Kristus men et! A akai indada: Da, Kristus pan pwarado sang Kaliläa? ⁴² Kaidin kisin likau me inda, me Kristus pan wan Dawid o kisan men Petleem, kanim o, me Dawid kotikot ia? ⁴³ Irail ap liak toror pasang pweki i. ⁴⁴ A akai men saikidi i, a sota me sair i. ⁴⁵ A papa ko ap pure dong ren samero lapalap o Parisär akan. Irail ari idok re irail: Da me komail sota wakido? ⁴⁶ A papa ko sapeng: Sota man aramas amen padapadak duen men et. ⁴⁷ Parisär oko ap sapeng irail: Komail pil pakodauelar? ⁴⁸ Iaduen saumas de Parisär amen posonla i? ⁴⁹ A aramas pukat, me so asa kapung o, re rialar. ⁵⁰ Nikodemus kis arail ap indang irail: ⁵¹ Iaduen, atail kapung pil kin kadeikada aramas amen mon a rong o asa sang pein i duen a wiawia? ⁵² Irail sapeng indang i: Iaduen, komui pil kisan men Kaliläa? Rapaki o kilang, me sota saukop amen ko sang Kaliläa. ⁵³ Amen amen ap purelang deu a.

8

¹ IESUS ap kotidala pon dol Oliwe. ² A nin soran a kotin pure dong ong nan im en kaudok. Aramas karos ap pokon dong i. I ari kaipokedi kaukawewe ong irail. ³ A saunkawewe o Parisär akan wa dong i li amen, me diarokadar ni a kamal. Irail kidang i nan pung arail. ⁴ Ap indang i: Saunpadak, li men et diarokadar ni a kamal. ⁵ A Moses masani ong

kitail nan kapung o, sen kate song en. A komui, da me komui masani? ⁶ A mepukat re indang i, pwen kasongesong i, pwe ren kak impimpaiki i meakot. A Iesus kotin idiokidi, intingiekidi ong nani pwel sondin lim a. ⁷ A ni ar poden kalekalelapok re a, a ap kotin dengida masani ong irail: Ari, me sota dip a nan pung omail, a pan tapiada kate i. ⁸ A pil kotin idiokidi intingiedi ong nan pwel. ⁹ Irail lao rongadar met, rap mulikidar tentelwei, me laud mas lel me tikitik o. A Iesus kelepela, li eta, me mi re a. ¹⁰ Iesus lao kotin dengida o sota masani meamen, li eta, ap masani ong i: Ia me karaun uk edi kan? Sota me kadeik uk ada? ¹¹ A potoan ong: Sota Maing. Iesus ap kotin masani ong i: I sota pil pan kadeik uk ada. Kowei, koe der pil wiada dip! ¹² Iesus ap pil kotin padaki ong irail masani: Ngai marain en sappa. A me kin idauen ia, sota pan weid ni rotorot, pwe marain en maur pan mi re a. ¹³ Parisär oko ap indai ong i: Komui kadede pein komui; ari, omui kadede sota melel. ¹⁴ Iesus kotin sapeng masani ong irail: Ma I kadede pein ngai, ari melel ai kadede, pwe I asa, wasa I kodo sang ia o wasa I koko ong ia, a komail sasa, wasa I ko sang ia o wasa I koko ong ia. ¹⁵ Komail kin kadeikada duen pali uduk, a sota meamen, me I kin kadeikada. ¹⁶ Ari so ma I kadeikada, ai kadeik pan melel, pwe I sota kin kelep, pwe ngai o Sam, me kadar ia dor. ¹⁷ A pil intingidier nan omail kapung, me kadede en aramas riamen me melel. ¹⁸ Ngai me kin kadede pein ngai o Sam, me kadar ia dor, kin kadede ia. ¹⁹ Irail ap indai ong i: Ia Sam omui? Iesus kotin sapeng: Komail sota asa

ngai, pil sota Sam ai. Ma komail asa ia, komail pil pan asa Sam ai. ²⁰ Masan pukat Iesus kotikida nan pera en moni, ni a kotin kaukawewedar nan im en kaudok o. A sota me koledi i, pwe a ansau saikenta leler. ²¹ Iesus pil kotin masani ong irail: I kokola, a komail pan rapakin ia o mela ni omail dip akan, a wasa, me I pan kola ia, komail sota pan kak ong. ²² Sus oko ap indada: A pan kamela pein i, pweki a inda: A wasa, me I pan kola ia, komail sota pan kak ong? ²³ A kotin masani ong irail: Komail kisan men pa, a ngai kisan men poa. Komail kisan sappa et, a ngai kaidin kisan sappa et. ²⁴ Iei me I indaki ong komail, komail pan mela ni omail dip akan, pwe ma komail sota kamelele ia, komail pan mela ni omail dip akan. ²⁵ Irail ap indai ong i: Is koe? Iesus kotin masani ong irail: Me I indawei mas o, i eta. ²⁶ Me toto I men padaki ong komail o kadeikada, ari so, me kadar ia do me melel. A I kin kasoia ong komail, me I rongadar re a. ²⁷ Irail ari sasa, me a kotin kasoia ong irail duen Sam a. ²⁸ Iesus ap kotin masani ong irail: Komail lao kauadar Nain aramas, komail ap pan asa, me ngai i, o me I sota wia meakot sang pein ngai. A duen Sam, me padaki ong ia er, iduen I kin kasoia wei. ²⁹ Me kadar ia do, kin ieiang ia, a sota lokit ia la, pwe I kin potin wia, me a kupura mauki. ³⁰ Ni a kotin masani mepukat, me toto ap posonla i. ³¹ Iesus ap kotin masani ong Sus oko, me poson i: Ma komail pan podidi ong ai padak, nan ai tounpadak melel komail. ³² O komail pan asala melel, o melel pan kamaio komail da. ³³ Irail sapeng i: Wan Apraam kit, sota me se lidui sang

mas kokodo. A iaduen, komui indada: Komail pan maioda? ³⁴ Iesus kotin sapeng irail masani: Melel, melel I indai ong komail, meamen; me wiawia dip, i me ladun dip. ³⁵ A ladu o sota pan mimieta nan im o, na eta pan mimieta. ³⁶ Ari, ma Na pan kamaio komail da, komail pan maioda melel. ³⁷ I asa, me wan Apraam komail, a komail kin rapaki, en kame ia la, pwe ai padak sota kin podidi ong komail. ³⁸ Me I kilang ren Sam ai, iei me I inda wei, a komail kin wiawia, me komail rongada ren sam omail. ³⁹ Irail sapeng indang i: Sam at Apraam. Iesus kotin masani ong irail: Ma komail nain Apraam, seri kan, komail pan wia duen en Apraam a wiawia kan. ⁴⁰ Ari, met komail kin rapaki kame ia la, aramas amen, me kasoi ong komail melel, me I rongadar ren Kot, i me Apraam sota wiadar. ⁴¹ Komail kin kapwaiada wiawia kan en sam omail. Irail ap indang i: Kaidik kit ipwin nenek. Sam at me ta men Kot. ⁴² Iesus kotin masani ong irail: Ma Kot Sam omail, komail pan pok ong ia, pwe I kodo sang ren Kot, kaidik sang pein ngai, me I kokido, pwe i me kadar ia do. ⁴³ Da me komail sota weweki ai padak? Pweki omail sota kak rong ai padak. ⁴⁴ Komail tapi sang ren sam omail tewil, o inong en sam omail, me komail men wiada. Nan i men kamela men sang ni tapi o, o a sota dadaurata melel, pwe sota man melel mi re a, ni a lalal likam, a kin kida sang pein audepa, pwe i me likam men o sam en likam o. ⁴⁵ A komail sota kamelele ia, pweki I padaki ong komail melel. ⁴⁶ Is re omail, me kak indang ia, me dip ai mia? A ma I kasoi melel, menda komail so poson? ⁴⁷ Men ren Kot kin rong en Kot a masan

akan. Komail ari sota rong, pwe kaidin me ren Kot komail. ⁴⁸ Sus oko sapeng indang i: Kaidik meid mel, koe men Samaria amen o tanwar en tewil. ⁴⁹ Iesus kotin masani: Kaidik tanwar en tewil ngai, pwe I wauneki Sam ai, a komail kin kisang ia wau i. ⁵⁰ I sota kin rapaki pein wau i, amen mia, me kin raparapaki o kadeikada. ⁵¹ Melel, melel I indai ong komail, meamen kapwaiada ai padak, sota pan mela kokolata. ⁵² Sus oko ap indai ong i: Se ap asaer, me koe tanwar en tewil. Apraam melar, pil saukop akan, a koe me inda: Meamen kapwaiada ai padak, sota pan mela kokolata, ⁵³ Da, komui me lapa sang sam at Apraam, me matalar, pil saukop akan, me matalar? Is me komui pein wia kin uk? ⁵⁴ Iesus kotin sapeng: Ma I pein kaka kin ia, ai kaka me mal. A Sam ai, me kaka kin ia, me komail kin inda: I atail Kot. ⁵⁵ Komail ari kaikenta asa i, a I asa i, a ma I inda, me I sasa i, I pan me likam amen dueta komail. A I asa i o kapwaiada a masan akan. ⁵⁶ Sam omail Apraam peren kida, me a pan kilang ai ran. I ari kilanger ap peren kidar, ⁵⁷ Sus oko ap indang i: Par limeisok kaik dau po 'mui, a kom kilanger Apraam? ⁵⁸ Iesus kotin masani ong irail: Melel, melel I indai ong komail, I mier mon Apraam. ⁵⁹ Irail ap rik takai, pwen kasuk i, i ap kotin oki sang irail pein i, kotila sang nan im en kaudok o.

9

¹ IESUS lao kotin daulul, ap masani aramas amen me maskun sang a ipwidi. ² Sapwilim a tounpadak kan ap idok re a potoan ong: Rapi, is me wiadar dip, i de sam a in a, pweki a ipwidi

maskun? ³ Iesus kotin sapeng: Kaidik i me wiadar dip, pil kaidik in a de sam a, a pwe en Kot a wiawia kan en kasansal kida i. ⁴ I en kapwaiada wiawia kan en me kadar ia do arain ansaun ran, pwe pong pan kodo, i ansau solar amen kak dodok. ⁵ Arain ai mi sappa, ngai marain en sappa. ⁶ A lao kotin masanier met, ap likidi nani pwel, wiakida pwel madak iriski mas a. ⁷ Masani ong i: Kolang pil en Siloa (iet wewe: Pakadarado), opinok ia! I ari kola opinok, ap puredo kilangada wasa. ⁸ A men imp a kan, o me iang kilangadar, me a men poekipoek amen mas o, rap indada: Kaidik i, me wonon poekipoeki? ⁹ Akai me inda: I met; a akai me inda: Likamata i, a pein i indada: Ngai i. ¹⁰ Irail ari indang i: Iaduen por en mas om akan a kapad pasang? ¹¹ A sapeng indada: Aramas amen me adaneki Iesus, me wiadar pwel madak, iriski mas ai, masani ong ia: Kolang pil en Siloa, opinok ia! I ari kola opinok, ap kilangada wasa. ¹² Irail ap idok re a: Ia i? A sapeng: I sasa. ¹³ Irail ap kalualang ren Parisär akan me maskun mas. ¹⁴ Ari, ni ran en sapat, me Iesus kotin wiadar pwel, kapad pasang por en mas a kan. ¹⁵ Parisär akan pil idok duen me a kilang kida wasa. A sapeng irail: A ki ong pwel ni por en mas ai, i ap opinok, ngai ari kilangada wasa. ¹⁶ Parisär kai ap inda: Aramas men et kaidik men ren Kot, aki a sota apwali ran en sapat. Akai indada: Daduen, aramas dipan amen kak wia kilel pukat? Irail ari liak toror pasang. ¹⁷ Irail pil kalelapok ren me maskun o: Da me koe lamelame duen i? Pwe a kapad pasang mas om? A sapeng: Saukop amen i. ¹⁸ Men Sus oko ap sota kamelele, me a ipwiki

wei maskun, ap kilangada wasa. Irail lao ekeredo sam o in en me kilangada wasa. ¹⁹ Irail idok re 'ra: Nouma ol men et, me komail indinda, me a ipwiki wei maskun? Iaduen a ngarada wasa ansau wet? ²⁰ Sam a in a sapeng ir indada: Se asa, me nait ol et, me ipwiki wei maskun. ²¹ A se sasa duen a ngarada wasa o me kapad pasang por en mas a. A malar, kainoma re a, a pan pein sakaraki i. ²² Sam o in a inda mepukat, pweki ar masak Sus oko. Pwe Sus oko inauki pena, ma meamen pan kadede me i Kristus a pan lokidokila sang nan sinakoke. ²³ I me sam o in a indada kida: A malar, kainoma re a. ²⁴ Irail ap eker aramas maskun kariapak indai ong i: Wauneki Kot, se asa, me aramas men et me dipan amen, ²⁵ A sapeng ir indada: I sasa, ma i me dipan amen de so. I eta me i asa, me ngai me maskun mas o, i ap potoan ngaradar wasa. ²⁶ Irail ap pil idok re a: Da me a wiai ong uk? Iaduen a kapad pasang mas om? ²⁷ A sapeng irail: I indai ong komail er, a komail sota rong? Da me komail pil men rongki? Komail pil pan a tounpadak ala? ²⁸ Irail kaurureki indada: A tounpadak amen koe, a kit tounpadak en Moses akan. ²⁹ Kit asa, me Kot masani ong Moses. A lap o se sasa, wasa a ko sang ia. ³⁰ Aramas o sapeng indang irail: Meid kapuriamui! I me kapad pasang mas ai kat, a komail sasa, wasa a koti sang ia. ³¹ Kitail asa, me Kot sota kin mangi me dipan akan. A meamen, me lan Kot, o dadaurata kupur a, iei me a kin kotin mangi. ³² Sang mas kokodo sota me rongadar, me meamen kapad pasang mas en me ipwiki wei maskun. ³³ Ma men et sota me ren Kot, a sota

pan kak wia meakot. ³⁴ Irail sapeng indang i: Koe me ipwiki wei dip akan a koe ap padaki ong kit? Irail ari kasela i. ³⁵ Iesus lao kotin mangidar, me re kasela i, a lao masani i, ap kotin masani ong i: Koe kin poson Nain Kot? ³⁶ A sapeng potoan ong: Maing, is i pwe i en poson i? ³⁷ Iesus kotin masani ong i: Koe me kilang i. A iet i, me kasokaso i ong uk. ³⁸ A sapeng i: Maing, i posonlar, i ari kaudok ong i. ³⁹ Iesus kotin masani: I kodon kadeik nan sappa et, pwe me so kilang wasa, en kilangada, a me kilang wasa, en maskunla. ⁴⁰ A Parisär akan, me mi re a, rongadar a masan pukat, re ap peidok re a: Da, kit me pil maskun? ⁴¹ Iesus kotin masani ong irail: Ma komail maskun, sota pan dip omail. A komail indada: Se kilekilang wasa, iei me omail dip pan mimietaki.

10

¹ MELEL, melel I indai ong komail, me so weid nan wanim, pedelong ong nan deun sip, a dauda wasa toror, iei men lipirap o men kuli. ² A me kin pedelong pan wanim, iei silepan sip o. ³ Iei me silepan wanim o kin ritingada mo a; a sip akan kin rong ngil a; i me ekereki na sip akan ad arail, kare irail wei. ⁴ A kin kapedoi na sip akan, ap tiong mo 'rail, o sip akan kin idedauen i, pwe re anlar ngil a. ⁵ A re sota pan idauen, me re san, pwe re pan tang sang, pwe re san ngil arail. ⁶ Iesus kotin masani ong irail karaseras pot et, a irail sota weweki mepukat, me a kotin masani ong irail. ⁷ Iesus pil kotin masani ong irail: Melel, melel I indai ong komail: Ngai wanim en sip akan. ⁸ Karos, me pwarador mo i, iei lipirap o men kuli,

o sip akan sota kin rong irail. ⁹ Ngai wanim o, a meamen pedelong re i, pan kamaurela o diar manga purepure. ¹⁰ Lipirap kin kodon pirapela, o kamela, o kaokaoe, a ngai kodo, pwe irail en ale maur, kakairida kokolata. ¹¹ Ngai silepa mau; a silepa mau kin tonmeteki ong na sip akan maur i. ¹² A me kin pwaipwai o me sota udan silepa, o me kaidin udan na sip oko, iei me ngingar kidi en wel kokodo, ap kasela sip oko, tangdau, a kidi en wel saikidi sip oko, kamueit ir pasang. ¹³ Me pwaipwai o kin tangdau, aki a pwaipwai, o sota insenoki sip oko. ¹⁴ Ngai silepa mau, o I asa nai kan, o nai kan pil asa ia. ¹⁵ Duen Sam o asa ia, iduen I asa Sam, o I tonmeteki ong sip akan maur i. ¹⁶ A pil akai nai sip, me so kisan nan kel wet, mepuko I pil pan wado, o re pan rong ngil ai, o a pan pwin taieu o silepa me ta men, ¹⁷ Iei me Sam pok ong ia, pwe I kidi maur i, pwe I en pur ong ale. ¹⁸ Sota me ki sang ia, pwe pein ngai kidi. I manaman ong kidi maur i, I pil manaman ong kapure dong ia. Kusoned pot et I aleer sang ren Sam ai. ¹⁹ Iei me Sus oko ap pil liak toror pasang pweki masan pukat. ²⁰ Me toto re 'rail indada: A tanwar en tewil o iakalar. Menda komail rong i? ²¹ Akai me indada: Kaidik padak en tanwar en tewil pukat, da, tewil pan kak kapad pasang mas en me maskun amen? ²² A ran en isimas en im en kaudok wiaui nan Ierusalem, i ansaun kapau. ²³ A Iesus kotikot sili nan im en kaudok, nan palang en Salomo. ²⁴ Sus oko kapili pena i indang i: Arai da komui pan okioki sang kit? Ma komui Kristus, en kadede ong kit sansal! ²⁵ Iesus kotin masani ong

irail: I indai ong komail er, a komail sota poson dodok kan, me I wiadar ni mar en Sam ai, iei me kin kadede ia. ²⁶ A komail sota poson, pwe komail kaidik kisan nai sip, duen me I indai ong komail er. ²⁷ Nai sip oko kin rong ngil ai, a I asa irail a re kin idauen ia. ²⁸ A I ki ong irail maur soutuk, a re sota pan salongala kokolata, o sota, me pan ki sang irail nan pa i. ²⁹ Sam ai, me ki ong ia irail, me lapa sang meakaros, o sota me pan kak ki sang irail ni lim en Sam ai. ³⁰ Ngai o Sam me ta men. ³¹ Sus oko ap pil rik takai, pwen kasuk i. ³² Iesus kotin sapeng irail: Dodok mau toto, me I kasale ong komail er sang ren Sam o, a menia dodok ren mepukat, me komail kate kin ia? ³³ Sus oko ap sapeng i: Kaidik dodok mau eu, me se kate kin komui, a pweki lalaue, o pweki aramas amen koe, me wia kin pein uk Kot, ³⁴ Iesus kotin sapeng irail: A so intingidier nan omail kapung: I indada, komail kot akan, ³⁵ Ari, ma a kin wia kin ir kot, me aleer masan en Kot, pwe kisin likau kan sota kak sapungala; ³⁶ A komail kin inda kin i, me Sam a kasarauialar, o kadara dong sappa, koe lalaue, pweki ai indada: Sapwilim en Kot ngai? ³⁷ Ma I so wiawia dodok kan en Sam ai, komail der kamelele ia. ³⁸ A ma I kin wiawia, komail en posonki dodok kan, ma komail sota poson ia, pwe komail en asa o poson, me Sam ai podidi ong ia, o ngai podidi ong i. ³⁹ Irail ap pil song saikidi i. I ari piti sang ni pa 'rail. ⁴⁰ O kotin purelang palilan Iordan, wasa Ioanes kin wia paptais ia mas; I ari kotikot wasa o. ⁴¹ A me toto pokon dong i indada: Ioanes sota wiadar kilel eu; a melel eta karos, me Ioanes masanieki men et. ⁴² A me toto posonla i wasa o.

11

¹ OL amen somaudar ad a Lasarus, men Petanien, kanim en Maria o ri a li Marta. ² Iei Maria, me keieki potik Kaun o, o limwieki a pwilipepei aluwilu a, me ri a ol Lasarus somaudar. ³ Ri a li ko ari kadar wong i kaireki wong i: Maing, kotin mangi, me re pok ong me somaudar. ⁴ Iesus lao mangi, ap kotin masani: Kaidik somau en mela eu met, a pweki lingan en Kot, pwe Nain Kot en kalingana kila. ⁵ Iesus kotin kupura Marta, o ri a li, o Lasarus. ⁶ A lao kotin mangier, me a somaudar, i ari kotikoteta wasa o pong ria pong. ⁷ Ap kotin masani ong sapwilim a tounpadak kan: Kitail pan purelang Iudäa. ⁸ Sapwilim a tounpadak kan potoan ong i: Rapi, Sus oko apton men kasuk ir, a re pan kotin purelang ia? ⁹ Iesus kotin masani: So auer eisokriau ni ran eu? Meamen alialu ni ran, sota pan dipikelekel, aki a ngingar marain en sappa. ¹⁰ A meamen alialu ni pong, a pan dipikelekel, aki marain sota mi re a. ¹¹ A kotin kasoiada mepukat, ap masani ong irail: Kompoke patail Lasarus mairelar, a I kokolan kapidida i. ¹² A sapwilim a tounpadak kan indang i: Maing, ma a mairelar, a pan maureda. ¹³ Ari, Iesus kotin masanieda duen a melar, a irail kiki ong, me a masanieda duen a mair en kamol. ¹⁴ Iesus ap sansal masani ong irail: Lasarus melar, ¹⁵ A I peren kida, me I sota mi wasa o pweki komail, pwe komail en posonla. Ari, kitail en koko wei re a! ¹⁶ Tomas, me pil ad a Didimus, ap indai ong warok tei kan: Kitail en pil kokola, pwen iang i mela. ¹⁷ Iesus lao kotido, ap kotin diarada, me a mi nan sousou pong pa pong.

18 Petanien me koren iong Ierusalem impan mail riau. 19 A Sus oko me toto ko dong Marta o Maria, pwen kamait ira la pweki ri ara ol o. 20 Marta lao rongadar, me Iesus kotido, ap koeila tu ong i. A Maria momod nan im o. 21 Marta ap potoan ong Iesus: Maing, ma re kotikot met, ri ai ol sota pan mela. 22 Ari so, i asa meakot re pan kotin poeki ren Kot, Kot pan kotiki ong ir. 23 Iesus kotin masani ong i: Ri om ol pan maureda. 24 Marta potoan ong i: I asa, me a pan maureda ni ias en ni ran nik o. 25 Iesus kotin masani ong i: Ngai kamaur o maur, me poson ia, pan memaureta pil murin a mela. 26 A meamen me maur o poson ia, sota pan mela kokolata; koe kamelele mepukat? 27 A potoan ong i: Ei Maing, i poson, me ir me Kristus Sapwilim en Kot, me udan pwara dong sappa. 28 A lao indada met, ap koeila ren Maria ri a li, monginki ong i: Saunpadak kotidor kainoma uk. 29 A lao rongadar, ap uda, madang wei re a, 30 A Iesus saikenta lel ong kanim o, pwe a kotikoteta wasa Marta tu ong i ia. 31 Sus oko, me mi re a nan im o, pwen kamait i ala, lao kilangada, me Maria madang uda tang wei, rap idauenla i, indinda: A pan ko ong ni sousou, pwen sangesang ia. 32 Maria lao lel wasa o, o kilang i, ap poridi ong ni aluwilu a indang i: Maing, ma re kotikot met, ri ai ol sota pan mela. 33 Iesus lao masani i sangesang, o Sus oko, me iang i kokodo pil sangesang, ap kupurola, 34 Masani: Komain pwilikidi ia i? Irail potoan ong i: Maing, kotido masani. 35 Iesus kotin tontonir. 36 Sus oko ap inda: Kilang duen a pok ong i! 37 A akai ir me indada: A so kak pan men et me kapad

pasang mas en me maskun o, me ol men et ender mela? ³⁸ Iesus pil kupurola koti dong sousou o. A por o ulong nan kisin dol o takai eu mi poa. ³⁹ Iesus kotin masani: Katapure wei takai en! A Marta, en me melar ri a li, indada: Maing, a matalar, pwe a mi met pong pa pong. ⁴⁰ Iesus kotin masani ong i: I so indai ong uk, ma koe poson, koe pan kilangada lingan en Kot. ⁴¹ Irail ap katapure sang takai o. A Iesus kotin masanda masani: Sam, I danke komui, me komui mangi ia er. ⁴² A i asa, me komui kin mangi ia ansau karos, a pweki pokon o, me u sili, I indaki mepukat, pwe irail en poson, me komui, me kadar ia do. ⁴³ A lao kotin masani met, ap kapitie laudeta masani: Lasarus, koieido! ⁴⁴ A me melar o ap pedoido, likau en sousou kidim pena na o pa kan, o mas a me pirapinki pena lim en putu. A Iesus kotin masani ong irail: Lapwada kapitila i! ⁴⁵ Men Sus toto, me ko dong Maria, o kilanger, me Iesus kotin wiadar, posonla i. ⁴⁶ A akai ir kowei ren Parisär oko, kaire kin irail me Iesus kotin wiadar. ⁴⁷ Samero lapalap o Parisär akan ap pokon pena kapung indada: Da me kitail en wiada? Pwe aramas men et kin wia kilel toto. ⁴⁸ Ma kitail sota pan mokidi ong i, karos pan posonla i, o men Rom pan kodo, ki sang kitail wei o atail kainok. ⁴⁹ A amen irail ad a Kaipas, me samero lapalap ni par o, indang irail: Komail meid so lolekong. ⁵⁰ O sota lamelame, me a mau ong komail, aramas ta men en kam kila aramas akan, pwe kainok pokon ender lokidokila. ⁵¹ A kaidik sang pein i, me a katitiki met, a i me samero lapalap ni par o, i ari kopada, me Iesus pan kamataki kainok o. ⁵² A kaidik kainok eta,

pwe a pil pan kapokon pena seri en Kot akan, me muei pasang nin sap akan. ⁵³ Sang ni ran o irail raparapaki en kamatala i. ⁵⁴ Iesus ap solar kotikot sili sansal ren Sus oko, pwe a kotilang eu sap impan sap tan ni kanim eu ad a Epren, o kotikot ia iang sapwilim a tounpadak kan. ⁵⁵ A pasa en Sus oko me korendor, o me toto koeie sang nan sap karos, kodalang Ierusalem mon pasa, pwen kamaui pein irail. ⁵⁶ Irail ari raparapaki Iesus idedok nan pung arail, ni ar pokopokon nan im en kaudok: Da me komail lamelame, a sota pan ko dong kamadip o? ⁵⁷ A samero lapalap o Parisär akan wiadar kusoned eu, meamen me asa wasa a kot ia, i en kasaleda, pwe ren saikidi i.

12

¹ PONG wonu pong mon pasa Iesus kotilang Petanien, wasa Lasarus me melar, kauson ia, me Iesus kotin kamauredar sang ren me melar akan. ² Irail ari kaonopada konot, pwe a en kotin kasipong re 'rail; Marta papa, a Lasarus amen irail me iang I kotikot ni tepel. ³ Maria ap wado paun en men kei eu, udan pil en narde, me kasampwalia, keiedi ong ni aluwilu en Iesus o limwieki a pwilipepei aluwilu a; a im o me dir kila po en men kei. ⁴ Iudas Iskariot, amen ren sapwilim a tounpadak kan, nain Simon, me pan pangala i, ap indada: ⁵ Da men kei wet sota netilar, kareda denar silepuki, ap nek ong samama kan? ⁶ Kaidik a pok ong me samama kan, me a idokki met, a pweki lipirap amen i, o saunkanikid en moni, wewa moni, me aramas kidar. ⁷ Iesus ap kotin masani: Der mokidi ong i! Pwe a kaonopadang

ran en ai pan saredi. ⁸ Pwe me samma kan kin potopot re omail, a ngai sota sota kin potopot re omail. ⁹ Sus oko me toto ari asaer, me a kot wasa o, irail ari kodo pweki Iesus o pil, pwen kilang Lasarus, me a kotin kamauredar sang ren me melar akan. ¹⁰ Samero lapalap akan pil raparapaki, en pil kamela Lasarus. ¹¹ Pwe Sus oko toto kola o poson Iesus pweki i. ¹² Mandan ran o aramas toto, me toun iang kamadip o, lao rong, me Iesus pan kotilang Ierusalem, ¹³ Ap paledi ran tuka kan o koieila tu ong i, ngisingisida: Osiana! Meid iasanai me kotido ni mar en Kaun o Nanmarki en Israel! ¹⁴ A Iesus lao kotin masani esel pul amen, ap kaipokedi poa, duen a intingidier: ¹⁵ Der masak nain Sion seripein! Kilang om Nanmarki kotido, kaipokedi pon nain esel amen. ¹⁶ A sapwilim a tounpadak kan sota madang weweki mepukat. A Iesus lao linganlar, irail ap tamanda mepukat, me indingidier duen i, o me ir wiai ong i mepukat. ¹⁷ A pokon o, me iang i ni a kotin molipei Lasarus sang nan sousou o, ni a kotin kamauredar i sang ren me melar akan, kadede i! ¹⁸ Iei me aramas kokiieilang i, pwe irail rongadar, me a kotin wiadar kilel wet. ¹⁹ Parisär oko ap indada nan pung ar: Komail kilang, me komail sota kak wia meakot. Kilang, toun sap akan idauenla i. ²⁰ Akai men Krik iang irail, me koda dong kamadip o, pwen kaudok. ²¹ Mepukat ko dong Pilipus, men Petsaida en Kaliläa, poeki re a indada: Maing, se men udial Iesus. ²² Pilipus ap kodo kaireki Andreas, a Andreas o Pilipus kaireki Iesus. ²³ A Iesus kotin sapeng irail masani: Ansau leler, me Nain aramas pan kalinganla. ²⁴ Melel, melel I

indai ong komail, ma wan korn so moredi ong nan pwel o mela, a pan kelepata, a ma a pan mela, a pan kaparapar wa toto. ²⁵ Me pokepoke maur i, pan salongala; a me tounmeteki maur i pali pa, pan diarada maur soutuk. ²⁶ Meamen papa ia, i en idauen ia! A wasa I mi ia, i wasa me papa ia, pan pil mi ia. Ma meamen papa ia, i me Sam o pan kasapwilada. ²⁷ I ap lol olar, a da me I en inda? Sam kamaio wei sang ia ansau wet, ari so, i me I koki dong ansau wet. ²⁸ Sam, kalinganada mar omui! Ngil eu ap peidido sang nanlang indada: I kalinganadaer, o I pan pil kalinganada. ²⁹ A aramas akan me u sili me rongadar, indada: A nansapwe. A akai indada: Tounlang amen me kasoia ong i. ³⁰ Iesus kotin sapeng masani: Kaidik pweki ngai, me ngil wet wiauikier a pweki komail. ³¹ Met ansau en kadeik en sappa wet. Met kaun en sappa et pan lokidokila. ³² A ngai lao langada sang sappa, I pan kainonga dong ia karos. ³³ I me a kotin kokop kidar duen a pan kamatala. ³⁴ Aramas akan sapeng i: Se rongadar sang nan kapung o, me Kristus pan potopoteta, a iaduen, kom kasoiada, me Nain aramas en kakauda. Is Nain aramas men et? ³⁵ Iesus ap kotin masani ong irail: Marain mi re omail ansau kis. Weweid, ni ansau marain mi re omail, pwe rotorot ender kono komail edi. Pwe me kin weweid nan rotorot, kin sasa wasa, me a ko ong ia. ³⁶ Poson marain, ni a mimi re omail, pwe komail en seri en marainla. Iesus kotin masani mepukat, ap kotila karukila pein i sang irail. ³⁷ A i me kotin wiadar kilel toto mo 'rail, ari so, irail sota poson i, ³⁸ Pwe kokop en saukop Iesaia en pwaida, me a masani: Kaun o, is me

poson at kasoi? O is me lim en Kaun kasansal ong?
³⁹ Irail ari sota kak poson, pwe Iesaia pil katitiki:
⁴⁰ A kotin karotongala mas arail o kakekaluakala mongiong arail, pwe ren so kilangki mas arail, o asaki mongiong arail, o wukila, o I en kakel ir ada.
⁴¹ Mepukat Iesaia masanier, ni a kilanger a lingan o katitiki i. ⁴² Ari ren saumas lapalap me toto, me poson i, a pweki Parisär akan re sota ponasa i, pwe ren der lokidokila sang nan sinakoke. ⁴³ Pwe re mauki konekon ren aramas akan mon konekon ren Kot. ⁴⁴ Iesus kotin kapitie laudedas masani: Me poson ia, kaidin ngai, me a kin poson, a me kadar ia dor. ⁴⁵ A me kilang ia, a pil kilang, me kadar ia dor. ⁴⁶ I kodon kamaraini sappa, pwe amen amen me poson ia, ender mimieta nan rotorot. ⁴⁷ A ma meamen rong ai padak kan, ap sota apapwali, I sota kin kadeikada i, pwe I sota kodon kadeikada sappa, a pwen kamaurida sappa. ⁴⁸ Me kase ia la o so oke ai padak kan, nan kadeikapa mia: Ai padak, me I kida, i me pan kadeikada i ni ran nik o. ⁴⁹ Pwe I sota padaki wei sang pein ngai. A Sam, me kadar ia dor, i me ki ong ia er kusoned eu, me I en inda o padakieki. ⁵⁰ O I asa, maur soutuk a kusoned o. Ari, karos me I padaki wei, I kin padaki duen Sam masani ong ia.

13

¹ MON kamadip en pasa Iesus lao kotin mangier, me ansaun a pan kotila sang sappa, kotila ren Sam a korendor, duen a kotin kupuramauki sapwilim a kan, me mi sappa, iduen a kotin kupura irail lel imwi, ² Ni ar kotin kasipong ansau me tewil ki ong er nan mongiong en Iudas Iskariot nain

Simon, en pangala i. ³ Iesus lao kotin mangier, me Sam kotiki onger ni lim a kan meakaros, o me a kotido sang ren Kot, o me a pan kotila ren Kot, ⁴ Ap kotida sang ni kasipong, kotikidi sapwilim a likau en liki ap ale dauel eu pirakidi pein i, ⁵ A wutoki pil nan dal, ap pikikidi widen nä en sapwilim a tounpadak kan, o limwieki dauel, me a piraki pena. ⁶ A lao kotin lel Simon Petrus, a ap potoan ong i: Maing, re pan kotin widen nä i kat? ⁷ Iesus kotin sapeng masani ong i: Koe kin sasa, me I wia metet, a mur koe pan asala. ⁸ Petrus potoan ong i: Re sota pan kotin widen nä i kat kokolata. Iesus kotin sapeng i: Ma I sota widen uk, nan sota pwais om re i. ⁹ Simon Petrus ap potoan ong i: Maing, kaidin nä eta, a pil pa o mong ai! ¹⁰ Iesus kotin masani ong i: Me duduer, solar mau ong omiom o opinok, pwe a makelekeler, a nä eta, me pan wideut; komail me makelekel, a kaidin karos. ¹¹ Pwe a kotin mangi, me pan pangala i; i me a kotin masanieki: Kaidin komail karos me makelekel. ¹² A lao kotin widener nä ar akan, a kotin pur ong sapwilim a likau en liki. A pil kaipokedi ni tepel masani ong irail: Komail asaer me I wiai ong komail er? ¹³ Komail kin adane kin ia Saunpadak o Kaun, ari me pung, pweiei ngai. ¹⁴ Ari, ma ngai, Kaun o Saunpadak widen nä omail, komail ari pil widen nä omail pena. ¹⁵ Pwe I ki ong komail er sansal mau eu, pwe komail en kaalemongi ia, o wia, duen I wiai ong komail. ¹⁶ Melel, melel I indai ong komail, ladu me sota laude sang a saumas, de me pakadarado me sota laude sang me kadarado i. ¹⁷ Ma komail asa mepukat, komail meid pai, ma komail wiada.

18 Kaidin komail karos, me I indinda. I asa, me I piladar. A pwe kisin likau en pwaida: Me iang ia kangkang prot, kin tiaki ia di. 19 Ansau wet I indai ong komail mepukat mon a pan wiaui, pwe a lao wiaui, komail en poson, me ngai i. 20 Melel, melel I indai ong komail, meamen me kasamo, me I kadar wei, kin kasamo ia, a me kin kasamo ia, kin kasamo, me kadar ia do. 21 Iesus lao kotin masani wei mepukat, ap kupurola kadede masani: Melel, melel I indai ong komail, amen komail pan pang ia la. 22 Sapwilim a tounpadak kan ap soupei pena o sasa, is i, me a kotin masanieki. 23 A amen sapwilim a tounpadak kan, me Iesus kotin kupura mauki, momod ni tepel impan Iesus. 24 Simon Petrus ap olol ong i, en idok, is i me a kotin masani. 25 I ap kai ong pan kupur en Iesus potoan ong i: Maing, is i? 26 Iesus kotin sapeng: Iei i, me I pan ki ong kisin prot i lao kaduedier nan dal o. A lao kotin kaduedier kisin prot o, a kotiki ong Iudas Iskariot nain Simon. 27 A lao tungole kisin prot o, Satan ap tilong lole. Iesus ap kotin masani ong i: Wiada madang, me koe pan wiada! 28 A sota, ren me momod ni tepel, asa, da me a kotin masanieki ong i met. 29 Pwe akai kiki ong, me Iesus kotin masani ong i: Netie dong kitail kapwa en kamadip o, de a en ki ong me samama ko meakot, pwe a kin wewa ed en moni. 30 A lao tungoler kisin prot, ap madang pedoi wei, a wasa pongier. 31 A lao pedoi sanger, Iesus ap kotin masani: Nain aramas ari linganlar, o Kot me lingana kilar i. 32 Ma Kot lingan kilar i, Kot ap pan pil kalinganaki pein i. A pan madang kalinganada i. 33 Seri ko, I pan ieiang komail ansau kis, komail pan rapa kin ia, a duen I

indai ong Sus akan: Wasa me I pan kola ia, komail sota pan kak ong. Iei duen I pil indai ong komail ansau wet. ³⁴I ki ong komail kusoned kap eu, pwe komail en poke pena, duen I pok ong komail er, iei duen komail en poke pena! ³⁵Pwe i me karos pan asaki, me komail ai tounpadak kan, ma komail limpok pena. ³⁶Simon Petrus potoan ong i: Maing, re pan kotila ia? Iesus kotin sapeng i: Wasa me I pan kola ia, koe sota kak idauen ia ansau wet, a koe pan idauen ia eu ran. ³⁷Petrus potoan ong i: Maing, da me i so kak idauen ir ki met? I pan kasela maur i pweki komui. ³⁸Iesus kotin masani ong i: Koe pan kasela maur om pweki ngai? Melel, melel I indai ong uk, mon malek pan kakorot, koe pan kamam kin ia pan me sili pak.

14

¹ MONGIONG omail der padau! Komail kin poson Kot; en pil poson ia! ²Nan tanpas en Sam ai pera toto mia. Ma so I pan indai ong komail. Pwe I kokolan kaonopada deu 'mail, ³Ma I kola kaonopada deu 'mail, I pan puredo, uk komail dong ia. Pwe wasa I kin mi ia, komail en pil mi ia. ⁴A komail asa, wasa I kola ia, o komail asa al o. ⁵Tomas potoan ong i: Maing, se sasa, wasa re pan kotila ia, o pala se pan asa al o? ⁶Iesus kotin masani ong i: Ngai me al, o melel, o maur, sota me kak kodong Sam, ma so ngai. ⁷Ma komail asa ia er, komail pil asa Sam ai. A komail asa i sang ansau wet kokolata o kilangadar i. ⁸Pilipus potoan ong i: Maing, kotin kasale dong kit Sam, kit ap pan nenenla! ⁹Iesus kotin masani ong i: Pilipus, I ieiang komail er ansau warai, a koe so

wewe kin ia? Me kilang ia er i me kilangadar Sam. Ai aduen om indada: Kasale ong kit Sam? ¹⁰ Koe so kamelele, me ngai podidi ong Sam o Sam podidi ong ia? A padak kan, me I ki ong komail, kaidin pein ai, a en Sam, me mi re i, i me kin wiawia dodok pukat. ¹¹ Kamelele ia, ngai podidi ong Sam, o Sam kin podidi ong ia; a ma so, komail kamelele ia pweki ai wiawia kan. ¹² Melel, melel I indai ong komail, meamen poson ia, a pil pan wiawia dodok kan me I kin wiawia, o a pan wiada, me lapa sang mepukat, pweki I kokola ren Sam. ¹³ A meakot komail pan poeki ni ad ai, iei me I pan wia, pwe Sam en lingana kida Na. ¹⁴ Ma komail pan poeki maekot ni ad ai, I pan wia. ¹⁵ Ma komail pok ong ia, en kapwaiada ai kusoned akan! ¹⁶ A I pan poeki ren Sam, a i me pan porone dong komail amen saunkamait, pwen mi re omail kokolata. ¹⁷ Ngen en melel, me sappa so kak ale, pwe re sota kilang i pil sota asa i. A komail asa i pwe a kin mi re omail, o a pan mi lol omail. ¹⁸ I sota pan mueid ong komail, en sapoupou, I pan ko dong komail. ¹⁹ Ansau kis sappa solar pan kilang ia, a komail kin kilang ia. Ngai me maur, o i me komail pil pan memaureki. ²⁰ Ni ran o komail pan asa, me ngai podidi ong Sam ai o komail podidi ong ia o ngai ong komail. ²¹ Me aleer ai kusoned akan o kapwaiada, iei me kin pok ong ia, a me kin pok ong ia, kin konekon ren Sam ai, a I pan pok ong i, o kasansale ong i pein ngai. ²² Iudas, kaidik Iskariot, potoan ong i: Maing, iaduen re pan kotin kasansale ong kit pein ir, a ong sappa so? ²³ Iesus kotin sapeng masani ong i: Ma meamen

pok ong ia, a pan kapwaiada ai padak kan, a Sam ai pan pok ong i, a se pan ko ong re a kaukauson re a. ²⁴ A me so pok ong ia, sota kin kapwaiada ai padak kan. A kaidik ai padak, me komail kin rong, a en Sam o, me kadar ia dor. ²⁵ Mepukat I padaki ong komail er ni ai mi re omail. ²⁶ A saunkamait, Ngen sarau, me Sam o pan poronedo ni ad ai, i me pan kawewe ong komail meakaros o kataman kin komail me I padaki ong komail er. ²⁷ I mueid ong komail popol. Ai popol me I ki ong komail, kaidin duen sappa kikida, me I ki ong komail. Mongiong omail der patau, pil der masak. ²⁸ Komail rongadar, me I indai ong komail er, I koko wei o pan pure dong komail. Ma komail pok ong ia, komail pan perenki, me I kokola ren Sam, pwe Sam o me lapa sang ia. ²⁹ Ansau wet I indai ong komail er mepukat, mon a pan wiaui, pwe a lao wiaui, komail en poson. ³⁰ I solar pan kasokasoi toto ong komail, pwe kaun en sappa o kokodo, a sota a meakot re i. ³¹ A pwe sappa en asa, me I kin pok ong Sam, o me I kin wiawia duen me Sam masani ong ia er, kitail en uda kokowe!

15

¹ NGAI wain melel pot, a Sam ai saumat. ² Ra karos, me podidi ong ia, ap sota wa, a kin lepuke sang, a karos me wa, a kin koko, pwen wa totola. ³ Komail ari makelekel kidar padak, me I ki ong komail er. ⁴ Komail podidi ong ia o ngai ong komail. Ra sota kak pein wa, ma a so podidi ong wain, iduen komail, ma komail so podidi ong ia. ⁵ Ngai wain pot, a ra kan komail. Me podidi ong ia o ngai ong i, iei i, me kin wawa toto; pwe komail sota kak

wia meakot ma sota ngai. ⁶ Meamen so podidi ong ia, pan lokidokila dueta ra, ap mongedi; aramas kin wasa ir pena, kase ir ala nani iai, ir ari pan rongala. ⁷ Ma komail podidi ong ia, o ai padak kan podidi ong komail, komail pan poeki meakot, me komail mauki, a a pan pwai ong komail. ⁸ Nan i me Sam ai kalingana kila, omail wawa toto, o komail pan wiala ai tounpadak kan. ⁹ Due Sam o pok ong ia er, iduen I pil pok ong komail; komail podidi ong ai limpok! ¹⁰ Ma komail pan peiki ong ai kusoned akan, komail pan podidi ong ai limpok, duen I kin peiki ong en Sam ai kusoned akan, o podidi ong a limpok. ¹¹ Mepukat I padaki ong komail er, pwe ai peren en podidi ong komail, o omail peren en unsokela. ¹² Nan iet ai kusoned: Komail en poke pena, duen i pok ong komail er. ¹³ Sota me a limpok laude sang met, me pan mueid kila maur i kompokepa kan. ¹⁴ Komail me kompokepa i, ma komail wiawia, me I indai ong komail. ¹⁵ I solar kaadaneki komail ladu, pwe ladu sasa, me a saumas kin wia. A I kaadane kin komail kompokepa i kan, aki I kasale ong komail er karos, me I rongadar sang ren Sam ai. ¹⁶ Kaidin komail me pil ia dar, a ngai me piladar komail o kilele ong komail, en kokowei kapareda wa, o omail wa en mimieta, pwe karos, me komail pan poeki ren Sam ni ad ai, a pan kotiki ong komail. ¹⁷ A iet me I panau kin komail, komail en poke pena! ¹⁸ Ma sappa kailong kin komail, komail en asa, me a kailong kin ia mo omail. ¹⁹ Ma kisan sappa komail, sappa pan pok ong me a; a komail kaidin kisan sappa, pwe I pil komail dar sang sappa, iei me

sappa kailong kin komail. ²⁰ Tamatamanda kasoi o, me I kasoia ong komail er: Ladu me sota laude sang a saumas ma re kame ia er, re pil pan kame komail. A ma irail pan kapwaiada ai padak, re pil pan kapwaiada omail. ²¹ A mepukat karos re pan wiai ong komail pweki ad ai, aki ar so asa me kadar ia dor. ²² Ma I so kodo o padaki ong irail, nan sota pan dip arail, a met sota peikid pan dip arail. ²³ Me kailong kin ia, pil kin kailongki Sam ai. ²⁴ Ma I so wiadar dodok kan nan pung arail, me sota amen wiadar, nan sota pan dip arail. A met irail kilanger o kailong kin ia er o pil Sam ai. ²⁵ A mepukat wiauiar pwe masan o en pwaida, me intingidier nan arail kapung: Irail kailong kin ia, a sota karepa. ²⁶ A saunkamait lao kodoer, me I pan kadarado sang ren Sam, iei Ngen en melel, me kin kodo sang ren Sam, i me pan kadede ngai. ²⁷ A komail pil pan kadede, pwe komail iang ia er sang ni tapi o.

16

¹ MEPUKAT I padaki ong komail er pwe komail der makarada. ² Irail pan kase komail la sang nan sinakoke, a eu ansau kokodo, meamen kame komail la, pan kiki ong, me a papa Kot. ³ A mepukat re pan wiai ong komail, pweki ar sasa Sam o ngai. ⁴ A mepukat I padaki ong komail er, pwe ansau lao leler, komail en tamanda, me I indai ong komail er. A mepukat I sota indai ong komail er ni tapi o, pwe I ieiang komail. ⁵ A met I kola ren me kadar ia do, a sota amen komail kin idok re i: Ia wasa kom pan kola ia? ⁶ A pweki ai padaki ong komail mepukat, mongiong omail me

dir en insensued. ⁷ Ari so, I kasoi ong komail mekel, me mau ong komail I en kola. Pwe ma I so kola saunkamait sota pan pwara dong komail. A ma I kola, I pan kadara dong komail i. ⁸ A i lao kodo, a pan kasau ong sappa dip, o pung, o kadeik. ⁹ Duen dip, pweki irail sota poson ia. ¹⁰ Duen pung, pweki I kola ren Sam, o komail solar pan kilang ia. ¹¹ A duen kadeik o, pweki kaun en sappa wet me pakadeikadar. ¹² I men padaki ong komail me toto, a met komail sota kak ong. ¹³ A Ngen en mekel lao pwarado, a pan padaki ong komail mekel akan karos. Pwe a sota pan padaki wei sang nan pein i, a meakot a pan rong, i me a pan indada. O a pan kasale ong komail meakan me pan wiaui. ¹⁴ A pan kalingana ia da, pwe a pan ale me ai o kasale ong komail. ¹⁵ Sapwilim en Sam meakaros, iei me pil udan ai. I me I indakier, me a pan ale me ai o kasale ong komail. ¹⁶ Murin ansau kis komail solar pan kilang ia; o pil murin ansau kis, a komail pan kilang ia, pwe I kola ren Sam. ¹⁷ Sapwilim a tounpadak kai ap indada nan pung ar: Dakot met, me a kotin masani ong kitail: Murin ansau kis komail solar pan kilang ia, o pil murin ansau kis, a komail pan kilang ia, pwe I kokola ren Sam? ¹⁸ Irail ap indada: Dakot murin ansau kis, me a kotin masanieki? Kitail sota weweki, me a kotin masani. ¹⁹ A Iesus kotin angi, me re men idok re a, ap kotin masani ong irail: Komail kakaaki nan pung omail, me I indada: Murin ansau kis komail solar pan kilang ia, o pil murin ansau kis, a komail pan kilang ia. ²⁰ Mekel, mekel I indai ong komail, komail pan sangesang o mamaiei, a sappa pan

pereperen; komail pan mamauk, a omail mauk pan wiki ong popol. ²¹ Li o ni a pan naitik kin insensued, aki a ansau leler; a a lao naitikidier seri o, a solar kin tamanda a insensued, aki a peren kida, me aramas amen ipwidi ong sappa. ²² Pil dueta komail kin insensued ansau wet. A I pil pan kilang komail o mongiong omail pan pereperen. A sota me pan atia sang komail omail peren. ²³ A lao ni ran o komail sota pan idok re i meakot. Melel, melel I indai ong komail, ma komail pan poeki meakot ren Sam ni ad ai, a pan kotiki ong komail. ²⁴ Sang mas kokodo komail sota poeki meakot ni ad ai. Poeki, a komail pan ale; pwe omail peren en unsokela. ²⁵ Mepukat I padaki ong komail er ni karaseras akan. A eu ansau kokodo, me I solar pan padapadak ni karaseras, pwe I pan sansal padaki ong komail duen Sam. ²⁶ Lao ran o komail pan poeki ni ad ai. A I sota indai ong komail, me I pan kapakapa kin komail ren Sam. ²⁷ Pwe Sam pein pok ong komail, pweki komail pok ong ia er o kamelele, me I kodo sang ren Kot. ²⁸ I kodo sang ren Sam o kodido sappa; I pil kokola sang nin sappa, kokola ren Sam. ²⁹ Sapwilim a tounpadak kan potoan ong i: Masani, ansau wet re kin kotin sansal padaki ong kit o solar ni karaseras. ³⁰ Kit ap asaer, me re kotin mangier meakaros, o re sota mau ong, amen en idok meakot re omui. I me se posonki, me re kotido sang ren Kot. ³¹ Iesus kotin sapeng irail: Komail posonlar met? ³² Kilang, ansau kokodo, ari a leler, me komail pan kamueit pasang, amen amen nan udan deu a o kase ia la. I ap pan kelep; ari so, I sota kin kelep, pwe Sam

o ieiang ia. ³³ Mepukat I padaki ong komail, pwe komail en popole kin ia. Nan sappa komail kin kalokolok, ari so, komail popol, pwe I kaloedier sappa.

17

¹ IESUS kotin masani wei mepukat, ap kotin masanda nanlang masani: Sam ai, ansau o leler, en kalinganada sapwilim omui Ol, pwe sapwilim omui Ol en pil kalinganada komui. ² Duen komui kotiki ong i er manaman, en poedi uduk karos, pwe a en ki ong karos, me komui ki ong i er, maur soutuk. ³ A iet maur soutuk: Ren asa komui la, me komui ta Kot melel, o Iesus Kristus, me komui kadarador. ⁴ I kalingana komui dar nin sappa, I kanikialar dodok, me komui kotiki dong ia, I en wiada. ⁵ A met Sam ai, kom kotin kalingana kin ia pein omui lingan, me I linganakier, ni ai mi re omui, ni sappa saikenta mia. ⁶ I kasansale ong aramas akan mar omui, me komui ki ong ia er sang nin sappa. Irail udan noumui, a komui ki ong ia er irail; a re kin kapwaiada omui masan. ⁷ A met re asalar, me karos, me komui ki ong ia er, pwili sang komui. ⁸ A masan akan, me komui ki ong ia er, i me I ki ong irail er, o irail aleer o wewekilar melel, me I pwarado sang komui, o re posonlar, me komui kadar ia dor. ⁹ I kin kapakapa kin ir, I sota kin kapakapa kin sappa, a irail, me komui ki ong ia er, pwe noumui irail. ¹⁰ Pwe karos me ai, iei noumui; a karos me noumui, iei ai o I lingan kin irail lar. ¹¹ I solar mi sappa, a mepukat mi sappa. I kola re omui. Sam ai sarau, kanikid irail ni mar omui, me komui ki ong ia er, pwe irail en me ta

men dueta kita. ¹² Ni ai mi re irail, I nikid irail er ni mar omui, me komui ki ong ia er; I nikid irail er; sota amen ir salongalar, seri salongala eta, pwe kisin likau en pwaida. ¹³ A met I koko wei re omui. I padaki wei mepukat nan sappa, pwe ai peren unsok en mi re 'rail. ¹⁴ I ki ong irail er omui masan, o sappa kailong kin irail er, pwe irail kaidin kisan sappa, dueta, ngai kaidin kisan sappa. ¹⁵ I sota kin poeki, komui en wa irail sang nin sappa, a pwe komui en pera wei sang irail me sued. ¹⁶ Irail kaidin kisan sappa, dueta ngai kaidin kisan sappa. ¹⁷ Kasarai kin ir ala melez, pwe me melez omui masan. ¹⁸ Duen komui kadar ia dong sappa, iduen I kadar ir alang sappa. ¹⁹ I kasaraila pein ngai pweki irail, pwe irail kasarai kila melez. ²⁰ A kaidin mepukat eta, me I kapakapaki, a pil irail, me pan poson ia pweki arail padak. ²¹ Pwe irail karos en me ta men, duen komui Sam podidi ong ia o ngai ong komui, pwe irail en pil me ta men re ata, pwe sappa en poson, me komui kadar ia dor. ²² A ringan, me komui ki ong ia er, I ki ong irail er, pwe irail en me ta men, dueta kita me ta men. ²³ Ngai ong irail, o komui ong ia, pwe re en song laieu, pwe sappa en asa, me komui kadar ia dor, o pok ong irail, dueta komui pok ong ia er. ²⁴ Sam, I men, irail, me komui ki ong ia er, en pil mi wasa, me I kin mi ia, pwe ren ududial ai ringan, me komui ki ong ia er, pwe komui pok ong ia er mon sappa a tapidar. ²⁵ Sam ai pung, sappa sasa komui, a ngai me asa komui, a mepukat asaer, me komui kadar ia dor. ²⁶ O I kasale ong irail er mar omui. O I pan pil kasaleda i, pwe limpok ota, me komui

poke kin ia er, en podidi ong ir o ngai ong irail.

18

¹ IESUS lao kotin masanier mepukat, ap kotila palilan pil Kidron, o sapwilim a tounpadak kan iang i: Matuel eu mi wasa o, me i o sapwilim a tounpadak kan kotilong ong lole. ² A Iudas me pangala i, pil asa wasa o, pwe Iesus o sapwilim a tounpadak kan kin purepure wasa o. ³ Iudas lao aleer pokon o papa kan sang ren samero lapalap o Parisär akan, ap kokiieila lamp, o ser akan, o kapwa en pei kan. ⁴ A Iesus me kotin mangier meakaros, me pan pit i, kotiei wong irail masani ong irail: Is me komail rapaki? ⁵ Re sapeng i: Iesus men Nasaret. Iesus kotin masani ong irail: Ngai i. A Iudas, me pangala i, pil u iang irail. ⁶ Iesus lao kotin masani ong irail: Ngai i, re ap puioki sang, pupodi ong nan pwel. ⁷ A pil kotin kainoma re irail. Is me komail rapaki? Irail inda: Iesus men Nasaret. ⁸ Iesus kotin masani: I indai ong komail er, me ngai i. Ari, ma komail rapakin ia, en purewei sang mepukat! ⁹ Pwe lepen masan en pwaida, me a kotin masanier: Sota amen irail, me komui ki ong ia er, me salongalar. ¹⁰ A Simon Petrus, me na kodlas mia, ap usa pasang, päleki en samero lapalap a ladu, päle pasang salong a pali maun. A ladu o me ad a Malkus. ¹¹ Iesus ap kotin masani ong Petrus: Kapure ong om kodlas nan deu a! Da, dal o, me Sam o kotiki ong ia er, i ender nim? ¹² Ari, pokon o, o ar kaun, o papa en men Sus akan saikidi Iesus o saliedi i. ¹³ O kalua mas ren Anas, pwe i sam en Kaipas a paud o samero lapalap ni par o. ¹⁴ Iei i Kaipas, me indai

ong Sus oko: Me mau, aramas ta men en kam kila aramas akan. ¹⁵ A Simon Petrus o pil amen tounpadak idauenla Iesus. A tounpadak men et, me samero lapalap asaer, iang Iesus kotilong ong nan matuel en samero lapalap. ¹⁶ A Petrus u liki impa wanim o. Tounpadak teio, me samero lapalap asaer, pedoi sang kasokaso ong me sinsila wanim o ukelong ong Petrus lole. ¹⁷ Seripein o, me sinsila wanim, ap indai ong Petrus: Kaidin amen ren tounpadak kan en aramas men et koe? A inda: Ngai so. ¹⁸ A ladu o papa kan u wasa o, saunda kisiniai, pwe a kapau; irail rangerang ia, a Petrus pil iang u rangerang. ¹⁹ Samero lalalap ap kalelapok ren Iesus duen sapwilim a tounpadak kan o duen a padak. ²⁰ Iesus kotin sapeng i: I padapadak sansal ong sappa; ansau karos I kaukawewedar nan sinakoke o nan im en kaudok, wasa me Sus oko karos kin pokon pena ia; a sota man meakot, me I padak wasa rir. ²¹ Da me kom peidokki re i? Kalelapok ren me rong ia er, me I padaki ong irail er, kilang, re asa, me I indada. ²² Ni en Iesus a kotin masani met, amen sang ren papa ko, me uda impa, ap pikir silang en Iesus indada: Iduen om sapeng ong samero lapalap? ²³ Iesus kotin sapeng i: Ma ai lokaia sued, koe ap kadede ki duen a sued, a ma me pung menda koe pikir ia? ²⁴ A Anas ap kadar wong sensal ren samero lapalap Kaipas. ²⁵ A Simon Petrus u, rangerang irail ap indai ong i: Ele koe pil amen a tounpadak kan? A kamamada indada: Ngai so. ²⁶ Ladun samero lapalap amen, me sauneki ol o, me Petrus pale sang salong a, ap indada: Kaidin koe me i kilanger

re a nan matuel o? ²⁷ Petrus ap pil kamamada. Malek madang kakorotada, ²⁸ Irail ap kalua sang Iesus ren Kaipas, walang nan im en kadeik. Ari, me sangkonai. A irail sota pedelong ong nan im en kadeik, pwe re de kasaminela pein irail, pwe re en kak ong tungole pasa. ²⁹ Pilatus ap pedoi wong re irail indada: Da me komail karauneki aramas men et? ³⁰ Irail sapeng indang i: Ma men et sota me sued amen, se sota pan pangalang komui i. ³¹ Pilatus ap masani ong irail: Pein komail ale i, kadeikada i duen omail kapung. Sus oko ap indai ong i: A sota muei ong kit, sen kamela amen. ³² Pwe masan en Iesus en pwaida, me a kotin masanieda, pwen kasaleda, duen a pan kamatala. ³³ A Pilatus pur ong nan im en kadeik ekeredo Iesus, kalelapok re a: Komui Nanmarki en Sus akan? ³⁴ Iesus kotin sapeng i: Kom indada mepukat sang nan pein omui pam? De akai indai ong komui duen ngai? ³⁵ Pilatus sapeng: Da, men Sus amen ngai? Toun sap omui o samero lapalap akan panga dong ia komui; da me komui wiadar? ³⁶ Iesus kotin sapeng: Ai wei kaidin men sappa et. Ma ai wei men sappa et, nan ai papa kan pan pepeita, pwe I ender pan pangalang Sus akan; a kaidin ai wei ansau wet, ³⁷ Pilatus ap indai ong i: Ari, Nanmarki amen komui? Iesus kotin sapeng: Komui me inda, me Nanmarki amen ngai. I me I ipwikidier o pwara kidong sappa pwe I en kadede melel. Kisan melel akan kin rongerong ngil ai. ³⁸ Pilatus indai ong i: Dakot melel? A lao indawei mepukat, ap pil pedoi ong ren men Sus indai ong irail: I sota man diar dip a. ³⁹ A tiak eu mi re omail, i en lapwada meamen ni pasa. Komail so men, i en

lapwadang komail Nanmarki en Sus akan? ⁴⁰ Irail karos pil weriwereda indada: Kaidik men et, a Parapas! A Parapas me lolap amen.

19

¹ PILATUS ap ale Iesus wokida i. ² A saunpei ko irada el en tek eu, rap kidang pon kadokenmai o kapwataki i likau waitata. ³ Re ap kai dong i indada: Iong Nanmarki en Sus akan! O re pikir silang i. ⁴ Pilatus ap pil pedoi indai ong irail: Kilang, i wa dong komail i, pwe komail en asa, me i sota diaradar dip a. ⁵ Iesus ap kotieila, kapwataki el en tek o likau pup waitata. A indai ong irail: Kilang, song en aramas o! ⁶ Samero lapalap o papa ko lao udial i, irail ap weriwereda indada: Kalopuela i! Kalopuela i! Pilatus indai ong irail: Pein komail ale i kalopuela i! Pwe i sota diar dip a. ⁷ Sus oko sapeng i: At kapung mia, a duen at kapung a pan kamatala, pwe a wiaki sapwilim en Kot pein i. ⁸ Pilatus lao rongadar mepukat, ap masapwekadar kaulap, ⁹ O purelong ong nan im en kadeik o, kalelapok ren Iesus: Komui koti sang ia? A Iesus sota kotin sapeng i. ¹⁰ Pilatus ap indai ong i: Komui sota sapeng ia? Komui sota asa, me i manaman ong kapiti uk ala o pil manaman ong kalopue uk ala? ¹¹ Iesus kotin sapeng: Sota man om manaman en kaoe ia, ma a so muei ong komui sang poa. Ari, dip en me panga ia dong komui er me lapa sang. ¹² Ari, Pilatus ap song kapitila i, a Sus oko weriwer indada: Komui kaidin kompoke pan Sisa, ma komui pan kapitila men et. Meamen kasapwiladang nanmarki pein i kin palian Sisa. ¹³ Pilatus lao rongadar kasoi

pukat ap kapwareda Iesus, kaipokedi pon deun kadeik, wasa me adaneki Pepment, a ni lokaia en Ipru: Kapata, ¹⁴ A i ran en onop ong pasa impan auer kawonu. I ari masani ong Sus oko: Kilang, omail Nanmarki! ¹⁵ A re weriwereda: Sikenewei! Sikenewei! Kalopuela i! Pilatus masani ong irail: Da, i en kamela omail Nanmarki? Samero lapalap akan sapeng: Sota at nanmarki, Sisa eta. ¹⁶ I ari pangalang irail i, pwen lopuela. Rap koledi Iesus kaluala. ¹⁷ A pein i kotin wa a lopu, kotilang wasa me adaneki wasan pondal, a ni lokaia en Ipru: Kolkata, ¹⁸ Wasa re kalopuela i iangaki riamen, amen ni pali maun, a amen ni pali maing, a Iesus nan pung ara. ¹⁹ Pilatus ap pil wiadar inting eu, kakonei ong pon lopu o. A iet inting: Iesus en Nasaret, Nanmarki en Sus akan. ²⁰ Sus akan me toto, me wadokedi inting wet, pwe wasa Iesus kotin lopuela ia, me salong kanim o. A inting o wiauier ni lokaia en Ipru o Krik o Latain. ²¹ Ari, samero lapalap oko potoan ong Pilatus: Der intingiedi: Nanmarki en Sus akan, a me a indada: Ngai Nanmarki en Sus akan! ²² Pilatus sapeng: Me i intingiedier, i eta ai inting. ²³ Saunpei ko lao kalopuela Iesus, rap ale sapwilim a likau kan, lepuk pasang, wiakida pakis paieu, pakis eu ong amen amen en saunpei ko o pil sapwilim a sakit, me so deidei pena, a pon ta sang poa lel pa. ²⁴ Irail ap kasoi nan pung arail: Kitail ender ter pasang i, a kadoropwaki, me pan aneki, pwe kisin likau en pungala, me indinda: Irail nek pasang ai likau kan nan pung ar o kadoropwa ai sakit. Iei me saunpei ko wiakida mepukat. ²⁵ A in en Iesus u ni tapin lopu en Iesus, o ri en in a Maria, en Kleopas a paud,

o Maria men Makdala. ²⁶ Iesus lao kotin masani in a o tounpadak men u imp a me a kotin kupura mauki, ap kotin masani ong in a: Li, kilang noum ol! ²⁷ Ap kotin masani ong tounpadak o: Kilang in om! Ari, sang ni auer ota tounpadak o apwali i. ²⁸ Iesus lao kotin mangier, me meakaros nikier, ap kotin masanier: I men nim pilada, pwe kisin likau en pungala. ²⁹ A kasak mi wasa o, me audeki pineka. Irail kaduedi lim eu nan pineka, ki ong ni alek apot, kidalang ni silang i. ³⁰ Iesus lao kotin uraker pineka, ap kotin masani: A nikier. I ari kotin kamotauiedi kadokenmai, kadarala ngen e. ³¹ Sus oko ap poeki ren Pilatus, me nä arail en katipitip pasang o ren wisiki sang, pwe war arail ender langelang nin lopu ran en sapat. Pwe iei ran o ran en kaonop, pwe iei ran en sapat o me lapalap. ³² Saunpei ko ap kai ong, katip pasang nä en me pali et o en me teio, me iang lopuelar. ³³ A re lao kai ong Iesus o diaradar, me a matalar, rap sota katip pasang aluwilu a kan. ³⁴ A saunpei men dokoki katieu pot pangepang a; madang nta o pil kusekusewei. ³⁵ A me udial mepukat, kin kadede o a kadede me melel, o a asa, me a kin kadede, iei me melel, pwe komail en pil poson. ³⁶ Pwe mepukat wiauier, pwe kisin likau en pungala: Aluwilu a sota pan tip pasang. ³⁷ O pil eu kisin likau kin inda: Irail pan kangkakil i, me re dokodi. ³⁸ Murin mepukat Iosep men Arimatia, tounpadak en Iesus amen, ari me rir, pweki a masak Sus oko, ap poeki ren Pilatus, en mueid ong i kalep en Iesus. Pilatus ari mueid ong i. I ari waiki sang kalep en Iesus. ³⁹ Nikodemus me poto dong Iesus ni pong, pil kodo, wado paun epuki en potik en mire o alos.

⁴⁰ Irail ap ale kalep en Iesus, kidimki pena likau linen kai iangaki pomau kan, duen tiak en Sus akan, ni ar kin sarepedi. ⁴¹ A wasa me a kotin lopuela ia, matuel eu mia ia, a nan matuel sousou kap eu mia, me saikenta amen saredi ia. ⁴² I wasa me ira nekidala Iesus, pweki ran en kaonop en Sus akan, o sousou me koren.

20

¹ NI ran kaieu en wik Maria men Makdala pwara dong sousou o nin soran, a saikenta ran pasang, ap diaradar, me takai o katapur sanger mon sousou o. ² I ap tanga wei, ko dong Simon Petrus o tounpadak teio, me Iesus kotin kupura mauki, indai ong ira: Irail wa sanger Kaun o nan sousou o, a se sasa, wasa re kidi ong ia i. ³ Petrus ari koieila o tounpadak teio ap ko dong sousou o. ⁴ Ira wiaki eu tanga wei, a tounpadak teio me madang mon Petrus lel sousou mas. ⁵ A lao itiokidi, ap kilangada likau linen wonon, ap sota pedelong ong lole. ⁶ Simon Petrus ap kokodo idauen i, ap pedelong ong nan sousou o, diarada likau linen ko wonon. ⁷ O lim en pudo me pira a kadokenmai, me sota iang likau linen ko; a lim pena wasa toror. ⁸ A tounpadak teio me tiong dong sousou o, ap pil ko ong lole; i ari diarada o posonla. ⁹ Pwe ira kaikenta weweki kisin likau, me a en iasada sang a matala, ¹⁰ Tounpadak ko ap pur onger nan deu 'ra. ¹¹ A Maria u liki sal ong sousou o sangesang. O ni a sangesang a poridi, kilanglong ong nan sousou o, ¹² Kilangada tounlang riamen momod ia, kapwateki likau pwetepwet, amen liman kadokenmai a amen liman aluwilu

a kan, wasa kalep en Iesus kotikot iaer, ¹³ Ira ari masani ong i: Li, da me koe sangesangki? A indai ong ira: Aki irail wa sanger ai Kaun, a i sasa, wasa re kidi ong ia i. ¹⁴ A lao indada met, ap soupei wei kilanger Iesus kotia u o sasa, me i Iesus. ¹⁵ Iesus kotin masani ong i: Li, da me koe sangesangki? Is me koe kin raparapaki? A kiki ong, me i me saumat o, ap indang i: Maing, ma komui wa sanger i, indai ong ia, wasa komui kidi ong ia i, i ap pan wala sang i. ¹⁶ Iesus ap kotin masani ong i: Maria! I ari soupei ong, potoan ong i: Rapuni! Iet wewe: Saunpadak. ¹⁷ Iesus kotin masani ong i: Der sair ia, pwe I kaikenta pwarala ren Sam ai, a kola ren ri ai kan, kaire kin irail, I kokodala ren Sam ai o Sam omail, ren ai Kot o omail Kot, ¹⁸ Maria men Makdala kodo kaireki tounpadak kan, me a kilangadar Kaun o, o me a kotin masani ong i mepukat. ¹⁹ Lao nin sautik en ran ota, ni ran kaieu en wik, ni wanim ko me ritidier, wasa tounpadak kan pokon pena ia, pweki ar masak Sus oko, Iesus ap kotido u nan pung arail, masani ong irail: Komail popol! ²⁰ A lao masaniada met, ap kasale ong irail lim a kan o pangepang a. Tounpadak kan ap perenda ni ar kilangada Kaun o. ²¹ Iesus ap pil kotin masani ong irail: Komail popol! Duen Sam o kadar ia do, iduen I kadar komail la. ²² A lao masanier met, ap ngidi ong irail masani: Komail ale Ngen sarau! ²³ Me komail pan lapwada dip ar akan, re lapwadar; o me komail katengedie dip ar akan, pan tengedier. ²⁴ A Tomas amen ekriamen, me adaneki Didimos, sota iang irail, ni Iesus kotin pwarador. ²⁵ Tounpadak teio ap indai ong i: Se

kilanger Kaun o. A i me indai ong irail: Ma i sota pan kilang lip en mata nan lim a kan, o kilong ong nan lip en mata sondi en pa i, o kilong ong pa ni pangepang a, i sota pan poson. ²⁶ Murin ran walu sapwilim a tounpadak kan pil pokon pena, o Tomas iang irail. Wanim ko lao ritidier, Iesus ap kotido, u nan pung arail masani: Komail popul! ²⁷ Ap kotin masani ong Tomas: Kido sondin pa om o kilang pa i kat, o kido pa om, kilong ong nan pangepang ai, o der soposon, a poson ta! ²⁸ A Tomas sapeng indang i: Ai Kaun o ai Kot! ²⁹ Iesus kotin masani ong i: Pweki om kilang ia er, koe poson kilar, a meid pai, me kaikenta kilang ap poson. ³⁰ Kilel toto me so intingidier nan puk wet, me Iesus kotin wiadar nan pung en sapwilim a tounpadak kan. ³¹ A mepukat me intingidier, pwe komail en poson, me Iesus me Kristus sapwilim en Kot Ol. O komail en poson ap aneki maur pweki mar a.

21

¹ A MURIN mepukat Iesus pil kasale ong tounpadak kan pein i pon le en Tiperias; a iet duen a kasaledar: ² Simon Petrus o Tomas, me adaneki Didimos, o Natanael men Kana nan Kaliläa, o nain Sepedäus ol oko, o pil sapwilim a tounpadak riamen me pokon pena, ³ Simon Petrus indai ong irail: I pan kola laid. Irail indai ong i: Se pil pan iang uk. Irail ari koieila, kereda pon kisin sop pot. A ni pong o re sota saikidi meakot. ⁴ A lao wasa ranier, Iesus ap kotikot ni oror, a sapwilim a tounpadak kan sasa, me i Iesus. ⁵ Iesus ap kotin masani ong irail: Seri ko, sota kan omail? Re

sapeng i: Sota. ⁶ A kotin masani ong irail: Kaduedi uk o pali maun en sop o, a komail pan diarada. Irail ap kaduedi; re ap solar kak apiada pweki mam toto. ⁷ Tounpadak o, me Iesus kotin kupura mauki, ap indai ong Petrus: Iei Kaun o. Simon Petrus loa rongadar, me i Kaun o, ap pira ong a sakit en liki pwe a kiliso, ap lusedi ong nan le o. ⁸ A tounpadak tei kan seisei kodo nan kisin sop, pwe re so doo sang sap o, ele tipong en pa riepuke, urakido uk o mam oko. ⁹ Irail leler sap, rap diaradar kisiniai o mam oko mi poa o prot. ¹⁰ Iesus ap kotin masani ong irail: Wado kisan saik omail! ¹¹ Simon Petrus ap koda waikelong dong nan sap uk o, me dir en mam kalaimun epuki limek silimen; mam me toto, ari so, uk sota olar. ¹² Iesus kotin masani ong irail: U kodo manga! A sota amen ren tounpadak kan kak idok re a: Is komui? Pwe re asaer, me i Kaun o. ¹³ Iesus ap kotido limada prot, nek ong irail o pil mam oko. ¹⁴ A i me kasilepak en Iesus a kotin kasale ong sapwilim a tounpadak kan pein i, murin a iasada sang a matalar. ¹⁵ Irail lao mangaer. Iesus ap kotin masani ong Simon Petrus: Simon, nain Iona, koe kin pok ong ia mon mepukat? A i potoan ong i: Ei Maing, ir me mangi, me i kin pok ong ir. A kotin masani ong i: Apwali nai sippul akan! ¹⁶ A pil masani ong i kariapak: Simon, nain Iona, koe kin pok ong ia? A sapeng i: Ei Maing, ir me kotin mangi, me i kin pok ong ir. A kotin masani ong i: Apwali nai sip akan! ¹⁷ A kotin masani ong i kasilepak: Simon, nain Iona, koe kin pok ong ia? Petrus ap mamauki a peidok pan silepak: Koe pok ong ia? A potoan ong i: Maing, ir me kotin mangi

meakaros, re kotin mangi, me i kin pok ong ir. Iesus kotin masani ong i: Apwali nai sip akan!

¹⁸ Melel, melel I indai ong uk, ni om manakap koe pein pirai uk pena, ap alu wei wasa, me koe mauki. A koe lao likailapala, koe nek kida wei pa om akan, a amen pan pirai uk edi o kalualang wasa, me koe kang kola ia. ¹⁹ I me a kotin kokop kidar, duen a pan kapingaki Kot a matala. A lao kotin masanier met, ap masani ong i: Idauen ia!

²⁰ Petrus ap soupewei, kilang tounpadak o idauen ira, me Iesus kotin kupura mauki o me pil mi pan kupur a ni kamadip o kalelapok: Maing, is i, me pan pang komui la? ²¹ Petrus lao kilanger i, ap indai ong Iesus: Maing, menda men et? ²² Iesus kotin masani ong i: Ma I mauki, a en mimieta I lao puredo, menda re om? Koe en idauen ia!

²³ Kasoi pot et ap loloki sili nan pung en saulang kan, me dene tounpadak o sota pan mela. A Iesus sota kotin masanier, me a sota pan mela, a: Ma I mauki, a en mimieta I lao puredo, menda re om? ²⁴ Iet tounpadak, me kadele mepukat o intingiedier mepukat; a se asa, me a kadede me melel. ²⁵ A song toto, me Iesus kotin wiadar a ma irail karos pan intingidi, i lamelame, me sappa sota itar ong koledi puk kan, me pan intingidi.

Kadede Kap Psam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian
language of the Federated States of Micronesia (old
translation, but with new alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2022-10-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2024 from source files
dated 29 Mar 2024

37a21c36-e1b6-5f19-a4ad-18a956f43e1a